

VATRA

FOAIE ROMÂNEASCĂ DE OPINIE ȘI INFORMAȚIE

Octombrie-Decembrie 1983
Nr. 167

7800 Freiburg—Germania
Münchhofstr. 12

UN ROMÂN DE CULME

S'au împlinit, la începutul lui Februarie, 30 de ani dela plecarea dintre noi a marelui român, care a fost Iuliu Maniu, - dar Țara n'a știut, atunci, nimic. Abia după trei ani, cei instalați de Moscova la București, și autori ai crimei, și-au luat curajul să anunțe moartea, în închisoarea dela Sighet, a celui mai dârz apărător al românismului în fața invaziei rusești. Figura sa se înscria, de-acum, în lungul șir al martirilor noștri, cari, luptând pentru o soartă mai bună a neamului lor, au căzut fulgerați de aceleași forțe ale Răului.

S'a atribuit lui Iuliu Maniu un anumit amestec în actul dela 23 August, de ale cărui teribile urmări n'am reușit să mai scăpăm; însă ieșirea din război, după dezastrul dela Stalingrad, o dorea la noi cam toată lumea, - începând chiar cu Antonescu, care autorizase pe Maniu să ducă tratative, în acest sens, înlesnind plecarea la Kairo a emisarilor acestuia, și însuși el luase niște contacte, pe alte căi, dar în același scop. Dacă din partea lui Maniu, în acele groaznice împrejurări, a fost și vreo greșală, ea a pornit dintr'o excesivă, cu totul nemeritată încredere în cinstea șefilor democrațiilor occidentale, - greșală pe care a plătit-o, de altfel, cu capul. Trebuie însă subliniat că, în ce privește, sa-i zicem, "tehnica" loviturii, Maniu n'a avut niciun amestec. "Meritul" originalului "armistițiu", singurul din istorie încheiat de numai una dintre părțile în luptă, cum și al rușinoasei predări, la inamic, a șefului oștirii românești, rămâne, deci, în întregime altora...

În fauna politicianilor români dintre cele două războaie mondiale, Iuliu Maniu a fost, cu rarissime excepții (Mihalache, Ilie Lazăr), un izolat. Cum înțelegea el sensul adevăratei politici, ne-o spune însuși în audiența dela procesul Căpitănelui, unde declară: "Domnul Codreanu, cași mine, crede că pentru o sănătoasă viață națională și de stat este absolut necesară respectarea demnității naționale. Domnul Codreanu crede, cași mine, că ideea națională este factorul vital în propășirea unei națiuni. Domnia Sa crede, cași mine, că Statul cu toată puterea sa trebuie să perfecteze calitățile fără seamăn ale poporului român, susținător de Stat, și să-i dea posibilitatea ca, punându-i-se la dispoziție mijloace materiale, culturale și sociale, să-și poată împlini misiunea, pe care o are în această parte a lumii. Domnul Codreanu este de aceeași convingere cu mine, că, fără a respecta regulile de corectitudine, în viața particulară și publică, și fără a ține seama de morala creștină, nu se poate asigura dăinuirea unei națiuni; și că părăsirea acestora ar însemna, și pentru poporul nostru, ceea ce a însemnat și pentru multe popoare din trecut: distrugere și pieire. Pentru aceasta suntem de acord în tendința de-a impune în viața particulară, socială și publică corectitudinea, onoarea și morala creștină, pe care astăzi, durere, atâți o calcă! Toate acestea au fost îndemnuri hotărâtoare pentru a face înțelegerea cu Domnul Codreanu, și-mi pare bine c'am făcut-o!"

Cu astfel de idei, - Corneliu Codreanu n'a rămas singur numai pentru c'a avut geniala intuiție de-a creia școală, școala legionară, menită să formeze un adevărat "om nou", gata să lupte și să jertfească pentru triumful sănătoaselor concepții. Iuliu Maniu însă, căruia nici vârsta nu i-ar fi mai dat răgazul să vadă rezultatele unei astfel de inițiative - care, pe lângă capacitate, cere timp și răbdare -, a rămas să lucreze cu oameni vechi, așa cum se găseau. Așa a fost posibilă anomalia ca, în dosul mantiei albe a "președintelui", partizanii să-și facă de cap, cauzând cele mai scandaloase afaceri ale vremii, tip Skoda, Ferrochimica, șosele, chibrituri suedeze, și altele. Iar când, pe temă de morală și principii, a încercat să pună picioru'n prag, Maniu s'a pomenit aproape singur: până și un Vaida-Voevod, nu s'a jenat să'mbrace bufona uniformă a "Frontului" lui Carol Wolf, iar contingentul cel mai impresionant de lichele în slujba dictaturii rege-

lui nebun l-a dat, alături de "liberali", democrați ca Iamandi, tot "democraticul" partid, cu Armand Călinescu, Ghelmegeanu, Mihail Ralea, Petre Andrei, etc.

Iuliu Maniu însă, personal, s'a salvat. Între cocoșatii morali din jur, piscul caracterului său apărea tot mai sus, dar și mai singuratic. În cele mai răsunătoare strâmbătăți ale timpului său: procesul lui Corneliu Codreanu, și al lui Antonescu, el a avut o splendidă atitudine românească, deși știa ce riscă. Procesul său însuși se poate socoti, alături de celelalte două, procesul națiunii.

Prin moartea-i de martir, Maniu rămâne în amintirea poporului român o luminoasă figură de legendă, dintre acelea ce i-au hrănit și continuă a-i hrăni viața-i milenară. Cu neamul și aspirațiile lui a fost în Transilvania, sub unguri; cu neamul și aspirațiile lui, sub dictatura carlistă din România Mare; cu neamul și aspirațiile lui, suferind împreună, sub bestiala ocupație rusească. Și, ca și Corneliu Codreanu, Iuliu Maniu "a preferat să moară în țară decât să trăiască în streinătate".

Dar Maniu a murit plin de încredere în viitor: "O națiune înfometată de libertate -spusese el, câțva timp înainte-, oricât ar fi de crudă persecuția la care este supusă, va sfârși victorioasă, pentru că justiția și Dumnezeu sunt de partea sa". Fie ca încrederea sa în triumful Binelui, tăria dovedită, liniștea sa în fața suferinței, să ne călăuzească pașii în Exil!-

Petre Vălimăreanu

COLINDUL PRIZONIERILOR ROMÂNI DIN URSS de Ștefan Tumorug

Sub fereastră amintirii ne-adunăm,
cântecul de altădată-l colindăm.
Și-a cernut un înger florile tiptil
peste fruntea mea senină de copil.

Mamă, mamă, cresc nămeții, suferim,
flori de măr într'o cunună, velerim!

Brazii ard în vatra vechiului cătun
noi cântăm colindul unui nou Crăciun.
Doamne, arde'n focul inimii zăpezi
fruntea noastră, mamă, iarăși s'o dezmierzi.

Mamă, mamă, cresc nămeții, suferim,
flori de ghiață'ntr'o cunună, velerim!

Răbufnește'n vaier stepa către cer,
brazi își leagănă în vârfuri, Lerui Ler!
Trec în caravană magii dorului
peste fruntea rece-a luptătorului.

Mamă, mamă, cresc nămeții și pierim
fără nume, fără țară, velerim!....

+ La 22 Mai a murit la Regensburg, la 85 de ani, monseniorul Adolf Bachmeier, dobrogean din Caramurat și mare prieten al Românilor: poate de aceea a făcut 6 ani de închisoare reseristă.

+ În țară au murit: artistul Amza Pelea; sculptorul Ion Jalea, la 96 de ani; Adela Armand Călinescu; părintele profesor Nițisor Cazacu.

+ La Youngstown a încetat din viață, la 29 Septembrie, prof. Dumitru (Titu) Teodorescu. Avea 77 de ani, și trecuse pe la Rostock și la Buchenwald.

+ La Dallas s'a stins la 30 Septembrie, la 59 ani, Doamna preoteasă Corina Preda, născută la Giurgiu.

+ Tot în Statele Unite a murit, la 8 Octombrie, Martha Gavriliță, o vrednică româncă, născută la Beba Veche (Banat), de 96 ani. A fost îngropată la Vatra Românească.

+ Părintele Gabriel Ivasscu, decedat tot în America, era din Ieud (Maramureș).

+ La Toronto (Canada), au murit la 5 Noembrie, victime ale unui accident de circulație, părintele Nicolae T. Tănase, legionar ialomițean, fost la Rostock și la Buchenwald, și soția sa Anita. Vrednicul preot lasă în urma sa luminoase realizări, atât pe terenul bisericesc cât și pe cel național, de numele său fiind legate, mai ales, Congresul limbii române, publicația "Tróița", organizarea bănățenilor. Au fost înmormântați la 12 Noembrie, cu largă participare de Români, și alții, prohoditi fiind de P.S. Natanael și preoții Ichim, Zelea, Grabovschi, Mihadaș.

&& Vedem în "Badener Tagblatt" din 24 Noembrie că Institutul Tehnic al mării întreprinderi Brown-Boveri din Elveția a diplomat anul acesta 61 de absolvenți. Primii 5 sunt pozați cu directorul, care-i felicită și le dă cadouri; în mijlocul lor, un românaș de-al nostru, Ion Gavriliță, înalt și chipeș, ieșit al 3-lea la diplomă. Bravo!

&& Într'un articolăș publicat în "Bire", în care "dialoghează", de pe vârful Negoiului, cu Consiliul Național Român, tânărul Șerban Budișteanu, de a cărui "activitate" românească încă nu s'a aflat nimic pe mapamond, cată să zeflemisească componența și acțiunile acestuia, aducând în sprijin și o veche zicală populară: "Spune-mi cu cine te aduni, ca să-ți spun cine ești". În ce-l privește, ca să nu mai fie niciun dubiu că "cine este", junele Șerban "s'a adunat" cu dl Rene Theo. Mai este cineva nelămurit?...

" MAGNA CARTA ROMÂNEASCĂ "

La sfârșitul lunii August 1983 s'a petrecut un eveniment deosebit. Consiliul Legiunii a reeditat, în Declarația dela Madrid, profesia de credință care va călăuzi pe Români în noua eră a istoriei. La Madrid s'a redactat o declarație compactă și coerentă care cuprinde toate principiile dela baza unui viitor al Națiunii Române. Putem spune fără greș că Declarația dela Madrid proclamă o nouă independență a României, potrivită cu timpurile viitoare. În ultimul punct al Declarației vedem: : "În lumina acestor principii, Consiliul Legiunii preconizează elaborarea unei Constituții care să oglindească năzuințele Poporului Român în lumea modernă și să garanteze Independența, Suveranitatea și dreptul la creație, asigurându-i un loc de cinste între celelalte popoare libere". Astfel această declarație solemnă clarifică definitiv poziția Legiunii în România și în lumea de mâine. Ea va avea fără îndoială un puternic ecou în marea majoritate a Românilor. Nu ne facem însă iluzii în privința dușmanilor ireductibili ai Legiunii. Ei sunt în fond și în fapt dușmani ai crezului de ordine organică și morală în stat și societate. Aceștia se vor trudi să răsucescă sensul și cuvintele, fără să dea înapoi dela cele mai enorme extravagante. Căci asistăm la o recrudescență în eforturile de discreditare a Legiunii, în cadrul campaniei generale contra "fascismului" și "nazismului". Dela New York până la Paris, dela Tel-Aviv până la Viena, dela Moscova și București până la Frankfurt, se repetă val după val cele mai mari aberații față de "primejdia nazistă". Sub scutul acestei campanii, Rusia și comunismul își fac mendrele. Doar din când în când cercuri occidentale, și chiar guverne, protestează de formă.

Dar să nu pierdem dreptul la minune. O minune s'a petrecut acum precis trei secole. În Septembrie 1683 oștile lui Cara-Mustafa asediau Viena. Dacă Viena ar fi căzut, drumul osmanilor se deschidea spre inima Europei. Lumea creștină nu se mai aflase într-o atât de mare primejdie dela căderea Constantinopolului și dela primul asediu al Vienei, în 1526. În lagărul necredincioșilor se aflau, silite ca și acum, Principatele Dunărene. Marile puteri occidentale de atunci, Franța, Spania și Anglia, nu s'au mișcat, ca și acum, contra păgânilor. Regele-Soare Ludovic al XIV-lea, care era ce este Reagan astăzi, continua, din ostilitate față de Casa de Austria, politica de înțelegere cu Sultanul Mohamed IV, ca înaintașul său, Francisc I, cu Soliman II Magnificul. Minunea a venit dela Răsărit. Regele Poloniei, Ioan III Sobieski, a sărit în ajutorul creștinătății, i-a bătut pe Turci și a despresurat Viena. Așa Europa occidentală a fost salvată de hegemonia Asiei.

Primejdia imperialismului Rusia-Asiatic este astăzi infinit mai mare. Nu numai Viena este acum asediată, ci întreaga lume civilizată. Ca și acum trei secole România, mai bine spus Republica Socialistă, ia parte la asediu contra voinței naționale. Minunea salutară însă va veni poate tot dela Răsărit, dela aceeași Polonie miraculoasă. Revoluția creștină a clasei muncitoare poloneze stă ca un depozit permanent de dinamită în Blocul sovietic. Declarația dela Madrid își va lua atunci toată greutatea odată cu libertatea României.

În această perspectivă anumite elemente, altădată de bază, nu mai au loc în platforma Legiunii. Ea s'a modificat dela sine în funcție de noi conjuncturi și timpuri. Așa, a dispărut chestiunea evreiască. Există acum, mai ales în lumina Declarației dela Madrid, condiții de bune relații cu evreii și cu Israelul. Acestea sunt posibile, bine'nțeles, dacă evreii renunță la defăimări și la ațâțări contra mișcărilor de esență creștină și națională.

O altă eliminare din platforma Legiunii privește reformarea vechei clase politice, coruptă în bună parte până în rădăcinii de Carol II. Ea nu mai există. Puținele resturi rătăcite în Occident - sau se adaptează la timpurile noi, sau se pierd în neant pentru totdeauna. În primul caz Declarația dela Madrid le include în necesitatea de a constitui o nouă clasă politică.

În altă ordine, monarhia, considerată ca o dogmă de Corneliu Codreanu, este pusă în dilemă de cursul istoriei. Nu stă însă în puterea diasporei nici de a revalida nici de a abroga monarhia, nici de a propaga și nici de a respinge republica. Dogma supremă moștenită tot dela Corneliu Codreanu, și mai dinainte dela cei doi mari Brătieni, este suveranitatea Națiunii Române. În temeiul suveranității, Națiunea Română are singură dreptul de a decide dacă vrea monarhie sau republică.

În penultimul punct, Declarația dela Madrid proclamă principiul instaurării unui regim de democrație sănătoasă în România liberă. Corneliu Codreanu, este

adevărat, a criticat aspru "democrația". Tot atât de aspru au judecat acest gen de "democrație" democrați renumiți, printre alții în mai multe volume André Tardieu, fost Președinte al Consiliului în cea de a III-a Republică Franceză în mai multe rânduri. La fel mai pe urmă Generalul De Gaulle. Corneliu Codreanu însă, ca și De Gaulle, respinge categoric dictatura. Nu se găsește nicăieri în texte legionare ceva care să amintească Partidul unic și "Führerprinzip", sau revendicarea de puteri discreționare. Din contră, se desprind destule elemente pentru a constitui o adevărată democrație românească. Căci numai din vorbire anumiți tehnocrați din grupuri de presiune, impun același model de democrație parlamentară la toate popoarele. Ei nu țin seama de deosebiri de geografie, etnie, de tradiții de cultură. Ei desconsideră realitatea diferențelor de structură între popoare, pe care până și comunismul a început să le admită cu "căile deosebite în construcția socialismului". Dar democrația cum să nu admită căi deosebite în realizarea principiilor democratice? Nu voi face aici teoria democrației. Voi aminti numai în treacăt că în Memorandul destinat în Mai 1945 explicației cu învingătorii și ajuns la Nürnberg, găsim pe baza esențelor legionare anticipate degaulismul și sistemul democrației degaulliste. De Gaulle a adaptat democrația la natura națiunii franceze. Pe baza elementelor comune cu degaulismul anticipate cu 13 ani, cuprinse în Declarația dela Madrid, democrația este adaptată la natura Națiunii Române.

În sfârșit, Declarația dela Madrid sprijină unitatea Europei și unificarea Bisericii Creștine. Ea desvăluie astfel vastele orizonturi care călăuzesc Legiunea în orientarea Națiunii Române. Declarația dela Madrid, cum spunea poetul Zahu Pană, trebuie să aibă pentru Români impactul unui mesaj, ca pentru Americani Declarația dela Filadelfia.

Încheiem! Orice declarație de principii este o viziune istorică a experienței sociale. Declarația dela Madrid este mai mult. Ea este o Magna Carta a libertății românești, care reunește sacral cu profanul. Ea ține seama de dualismul existenței umane, care cuprinde deopotrivă spiritul și materia. Această carte este un îndemn la creație în spirit și materie, în cultură și economie prin muncă. Herioid, cum vedem în cartea lui Widgery despre "Micile doctrine ale istoriei", prețuia munca la mare înălțime ca sursă de cunoaștere și bogăție. După el, răul în istorie provine din neascultarea față de Puterea Divină. La fel și Corneliu Codreanu subordona existența istorică la o ierarhie de valori de jos în sus, persoana, națiunea, puterea divină. Toate acestea sunt incluse în noua Magna Carta românească. Declarația dela Madrid deschide poarta spre lumină în lumea de mâine.

COLIND de Alexandru Gregorian

M.F. Enescu

La margini de cer	svon nou peste țară:	Și 'n dulămi de plaiuri
cântă și colindă,	Lerui și iar Ler.	munții, voievozii,
pe drum de oglindă,	Că 'mpărat -oier,	urcă cu irozii:
colăceri sub lună	cu chipul de raze	Lerui și iar Ler.
în sarici de brumă:	și ochi de topaze,	
Lerui și iar Ler.	s'a'ntrupat din cânturi	Bat opinci de fier
	fără de'nceputuri:	jos, la poarta serii,
Din bice de ger	Lerui și iar Ler.	toți trei colăcerii.
troznesc să-mi aprindă		Și ce spun din graiuri
stele mii în tindă,	Luceferii 'n cer	înflorește 'n raiuri:
și din viers coboară	pornesc în alaiuri..	Lerui și iar Ler.

&& Punere la punct. - O publicație din Exil atribue o importanță declarațiilor dlui Dr. Alexandru Micle contra Consiliului Național Român, datorită presupusei sale calități de membru în acest organ reprezentativ. Dl Micle nu a fost membru în C.N.R., ci numai candidat. Dânsul este cetățean al Republicii Socialiste România, cu pașaport de rezident în străinătate. Știm cu toții ce obligații trebuie să îndeplinească un cetățean reserist pentru ca Ambasada sau Consulatul să-i confirme pașaportul în fiecare an. Cu toate insistențele și argumentele membrilor Secției, dl Micle nu a voit să renunțe la calitatea de cetățean reserist. Pentru acest motiv și altele, Dl Micle nu a fost admis în Consiliul Național Român.

Cât despre "indignarea" față de Mișcarea Legionară, Dl Micle nu o avea pe când era candidat la CNR. Din contră, găsea bine să facă parte din Consiliul Național. Dl Micle a revenit acum la adevăratele sentimente de cetățean reserist cu pașaport de rezident în străinătate. -

RAPSOZI AI UNIRII NEAMULUI ROMÂNESC

Este, probabil, greu a mai găsi un alt popor care dealungul istoriei sale să fi fost stăpânit mereu de visul integrității naționale, - vis realizat, la noi, acum 65 de ani. Un vis devenit al tuturor Românilor, grație unor oameni cari au fost Mircea cel Bătrân și Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul și Avram Iancu, Regele Ferdinand, Ionel Brătianu, Iuliu Maniu, Flondor, Zamfir Arbore, Halipa...

Din cele mai vechi timpuri, când streinul hrăpăreț pune la îndoială indestructibilitatea noastră, s'au găsit oameni cari să reînvie expresia conștiinței naționale, așa cum a făcut-o și Miron Costin în scrierea sa "De neamul moldovenilor, din ce țară au ieșit strămoșii lor", scriere făcută într-o bătrânească de toată frumusețea. Prin spusele sale bătrânul nostru cărturar a contribuit și el la unitatea neamului care, după cum spunea Nicolae Bălcescu, "fu visarea iubită... a tuturor bărbaților noștri cei mari, care întrupară în sine individualitatea și cugetul poporului..."

Nenorocirea face că astfel de manifestări de cuget nu se pot înfăptui, azi, la noi acasă, cum aveau posibilitatea s'o facă Moldovenii și Muntenii, despre cari Vasile Alecsandri scria că "aveau ocaziune... a face proiecte mărețe pentru renașterea patriei comune", patrie comună pentru că, zicea marele bard, "nu mai erau moldoveni și munteni, dar români, nu erau două țări pentru români, dar o singură țară, o patrie comună!"

Vorbind de unirea cea mare, nu se pot trece cu vederea credința și limba strămoșească, datinile și folclorul care au ținut și țin treaz sentimentul românesc de o parte și de alta a Carpaților. Nu întâmplător Miorița noastră dragă a luat naștere în jurul Vrancei, unde-și dau mâna cele trei surori de-un sânge și de-o lege: Transilvania, Moldova și Muntenia. Își dau mâna prin comunitatea lor de limbă, ca pârghie a pârghiilor conștiinței naționale. Întâmplător nu e nici faptul că toți cotropitorii României au atentat și atentează la graiul nostru străbun, despre care a scris cu atâta patimă Coșbuc: "Fie-voastră 'ntreagă țara, / Și de cereți vă mai dăm, / Numai dați-ne voi graiul / Neamului", și se sculară / Câți dușmani avem pe lume, / Graiul ni-l cereau anume / Să-l lăsăm..."

Scria Bălcescu cu câțiva ani înainte de unirea Principatelor Române: "... condiții de putere, de care avem nevoie, nu le putem găsi decât în solidaritatea Românilor, în unirea lor într-o singură nație, unire la care sunt meniți prin naționalitate, prin aceeași limbă, religie, obiceiuri, sentimente..."

Odată Milcovul sec, alți cărturari au pus mai departe umărul la ceea ce trebuia să se înfăptuiască în 1918: Iosif și Goga, Zamfirescu și Hasdeu, Delavrancea și Iorga. Iorga-poetul, Iorga-dramaturgul, Iorga-istoricul, Iorga-publicistul - care la 9 Septembrie 1939 scria în "Neamul Românesc": "...după biruința principiului național, statele, cât de mici, sunt națiuni. Iar națiunile sunt o formă organică a umanității. Nicio metodă nu le poate nimici, cum ele nu sunt rezultate din exercițiul niciunei metode. Ele sunt 'născute, iar nu făcute'. Și de aceea ele vor asista, desigur, la meritata pedeapsă a apăsătorilor..."

Cunoașterea trecutului a fost și rămâne mereu un imperativ al oamenilor din toate timpurile. Pentru că, așa precum fiecare dintre noi știe cine i-au fost bunicii și străbunii, la fel și popoarele trebuie, sunt datoare a-și cunoaște istoria neamurilor din care se trag, cu evenimentele de răscruce - cum ar fi, de pildă, întregirea de la 1918.

Ce-i drept, această aniversare a Marei Uniri nu ne dă, deocamdată, decât prilej de tristețe și doliu. Atât pentru cei de acasă, cât și pentru cei ruși de patria mamă și aruncați în cele patru zări ale lumii. Lucru nespun de dureros, că n'am fost în stare să păstrăm ceea ce au realizat cu atâta trudă înaintașii noștri.

Nu-i totdeauna potrivită vorba că e mai bine să-ți pară rău că n'ai spus, decât că ai spus, ceva. Cum a fost și este cazul cu pseudoscrierile rusești despre Basarabia, căroră nu li se dă riposta cuvenită la timpul cuvenit. Chipurile, câinii latră - caravana își vede de drum. Se știe însă că uneori și niște cotei gălăgioși pot deruta o caravană. Pentru că o armată întreagă de așa ziși istorici, cum ar fi Artiom Lazarev, se ocupă cu denaturarea trecutului nostru, redând cu lux de amănunte, născocite, tot felul de evenimente ce-ar fi avut loc în Basarabia din dorința fierbinte a unora "dintre cei mai credincioși cetățeni ai ei". Cine însă erau acești însuflețitori ai pretinsului vis al Românilor dintre Nistru și Prut de a se uni "cu rușii și ucrainenii", ne-o spun numele lor: Melioșin, Venedictov, Iudovschi, Arnoldov, Krusev, Simonov, Corneev, Rogov, Baranov, Crâlenko, Kișinevski,

Lifșit, Volcov, Iakir, Tanasev, Zilberman, Roșal, Vasiliev, etc. Ce-i drept, printre acești "români", cu "ov" și "ski" în coadă, figurează și un Bărbuță, un Păpușă...

Nu pot să nu redau și un fragment din Iorga-reporterul: "Am mers în Basarabia odată... călătorind la aventură, mai cu pașaport, mai fără... Am așteptat vaporul, parahodul, cum îi zic rușii, și cu el am mers dela Soroca până la localitatea pe care aceiași ruși o numesc Vadalivoda, neștiind ce înseamnă Vadul-lui-Vodă... Până acolo adevărata graniță românească am văzut-o. Pe lume nu se poate închipui; cred, potrivit poate și sentimentalității mele naționale, drum mai frumos ca acea coborîre pe Nistru... laturea răsăriteană a României". Nicolae Lupan

&& Duminică 30 Octombrie a avut loc la Roma, în Piața Bazilicii Sf. Petru, beatificarea, de către Papa Ion Paul II, a lui Ieremia Valahul. Sfinți din plămada românească, mai sunt prin calendare, dar Ieremia e primul - și singurul, până acum - proclamat sfânt, în 2000 de ani, de către Roma. În imensa piață, prin marea de lume venită de oriunde, se aflau, sub cerul îngăduitor de toamnă, și vreo 200 de Români, din Europa, din America - și chiar din Țară. "Adresându-mă vouă Românilor, în limba voastră - a spus Papa în predică -, mă bucur că ați cerut să fie așezată în candelabru această făclie aprinsă. Voi ați descoperit mesajul său și v'ați unit în jurul persoanei lui". La prezentarea darurilor, o pereche din țară, în splendide costume românești, a adus spice de grâu, un paner mare de fructe, vin de Cotnari. Printre episcopii co-liturghisitori cu Papa a fost și un român, Petru Gherghel de la Iași. În public, multe stegulețe. Pe unele pancarte se putea citi: Fericite Ieremia, liberează România! Ceașescu n'a pierdut nici acum ocazia de a se face ridicol, obligând, pe cei lăsați să vină, să fluture niște imense tricoloruri, pătate însă de plăcinta aia din mijloc, cu ciocan și seceră - scule pe care nici el, nici Marx, n'au pus niciodată mâna...

A doua zi, Luni 31 Octombrie, Românii s'au adunat în biserica Sfinții Apostoli de lângă Piazza Venezia, la slujbă românească, unde la altar erau vreo 20 de preoți, în frunte cu cei trei arhieri ai noștri. A predicat I.P.S. Traian Crișan.

După slujbă a avut loc o recepție. Dintre participanți am putut nota, în marea aglomerație, pe I.P.S. Traian Crișan, episcopii Vasile Cristea și Pușcaș, preoții Octavian Bârlea, Gh. Cosma, Petru Cădaru (care venise cu 50 de refugiați de la Latina), Mircea Toderici, Pamfil Cârnațiu, Gh. Mureșan, Ignat, P. Tocănel, Boreatti, Müller, Tăutu, Mircea Clinici, pictorii Drăguțescu și Dinu Grigorescu, dr. Popovici-Köln, dr. Sebastian Petrescu, dr. Margareta Grigorescu, Maria Popescu-Moraldi, Yvonne Rossignon, Nalda Mircea Popescu, fam. dr. P. Vălimăreanu, fam. Cicală, fam. Indrieș, fam. Gr. Pop-Câmpăanu, Remus Radina, Filippo Dozzi, Cernăianu, dna Manzoni, dna Dumitrescu-München, Negruzzi, Vasile Florea, fam. Bujin, av. Ghilezan, Ion Rațiu, Const. Drăgan, Ion Rotaru, fam. dr. Nagacevschi, Niki Constantinescu, fam. Marcel Nicolau, dna și dra dr. Corbu, fam. dr. Baci, dr. Petrășevici, diacon Kiriță, etc. etc.

&& Fundația Culturală Română din Madrid a organizat la Paris, Sâmbătă 17 Decembrie, la Domus Medica, prima ei manifestație culturală, cu tema: România între Apus și Răsărit. Au vorbit: prof. Radu Enescu, "... și viață fără de moarte"; M.F. Enescu, diplomat, în numele Cercului de Studii social-creștin din Freiburg, "României în istorie"; Leonid Mămăligă, "Între viscolul Răsăritului și toamna Apusului"; prof. Vintilă Horia, "Goticul românesc"; prof. Aurel Răuță, "Moneda în România"; și prof. Cicerone Poghirc, "Structură occidentală și concepte orientale în limba română". Conferințele vor fi publicate.

Au participat peste 150 de persoane: prof. Gheorghiu, dr. Bidian, av. Guguianu, Ioana Brătianu, Niki Constantinescu, dr. Vălimăreanu, C. Ionițoiu, Virgil Ierunca, poetul Caranica, dr. N. Caranica, prof. Ovidiu Găină, Ion Stănescu, Cernovodeanu, D. Bacu, prof. Cazacu, pr. Goia, maior Chintescu, Al. Herlea, Remus Radina, Faust Brădescu, Al. Cazaban, ing. Culică, Doru Novacovici, Sanda și Vlad Stolojan, Vlad Lahovary, ing. Ghișoiu, P. Indrieș, Basarab Niculescu, dr. Teju, fam. Armbruster, Barbăneagră, Doina Ienciu, ing. Paul Morcov, Mihai Mărculescu, Ion I. Brătianu, fam. Liviu Cotoră, Paul Dimetriu, Varlam, Crivăț, dr. Răcoceanu, etc. A urmat o agapă în număr restrâns.

&& Citim undeva că șeful, democrat-creștin, al unui stat guvernat de democrați creștini, ar fi trimis o telegramă de felicitări lui Wiesenenthal, cu prilejul nu mai știm cărui jubileu al acestuia. Or, principalul merit al lui Wiesenenthal este acela de a fi aplicat necruțător, cu vârf și îndesat, legea, deloc creștină, a talionului. Și-atunci, ce-o fi stârnit admirația acestui adept al lui Isus Cristos?.. Să fie la mijloc tot "complexul vinei", savant întreținut de cei interesați?..

IEREMIA VALAHUL

Un refugiat român printre fericiții din cer

Cam prin anul 1905 un cercetător român găsi din întâmplare la un anticar din Roma o carte veche în limba italiană: "Viața Fratelui Ieremia Valahul din Ordinul Fraților Minori ziși Capucini, scrisă de Fratele Francesco Severini și tipărită în anul 1670 la tipografia Giacinto Passaro din Neapol. O cumpără imediat. O oferi apoi Academiei Române și unul din cei mai de seamă membri ai ei, Nicolae Iorga, îi făcu în 1915 o relație măgulitoare: Un sânt român în Italia, Geremia Valacco (Analele Academiei Române, Memoriile secțiunii istorice, 1914-1915, pag. 474).

Știrea îmbucurătoare s'a răspândit în toată țara, mai ales printre clerul catolic, unit și latin. S'au tipărit câteva broșuri de popularizare spre a face cunoscută viața acestui frate român. Cine a fost el, și de ce e numit valah? Dacia, cucerită de împăratul roman Traian în anul 106 d. Cr., fu dată spre guvernare lui Flaccus și denumită de el Flaccia, de unde derivă cuvântul Valahia. Vlah, sau valah, este identic cu roman, latin (vezi C. Isopescu, Notizie intorno ai Romeni nella letteratura geografica italiana del Cinquecento, în Buletin al Academiei Române, București, 1929, p. 73, Orestano). Denumirile valah, Valahia, au fost întrebuințate de străini, Românii au avut totdeauna conștiința că sunt romani, români.

Locul nașterii Fratelui Ieremia n'a putut fi încă identificat. Domnișoara avocat Felicia Paraschivescu, și ea o refugiată în anul 1940, născută în 1903 la Constanța, a înființat la Roma asociația "Ieremia Valahul per l'unità dei Cristiani", pentru promovarea canonizării Fratelui Ieremia. Ea fusese ortodoxă, se converti la catolicism și muri la 16 Aprilie 1982 la Roma, tocmai în Vinerea (Parasceve) Mare a Paștelui ortodox și ziua sfintei Bernadeta Soubirous, văzătoarea Sfintei Fecioare Maria la Lourdes, în 1858.

Cu vreo lună înainte de a muri, d-ra Paraschivescu mi-a spus cum interpreta ea locul nașterii Fratelui Ieremia: Acesta s'ar fi născut în Satul de Jos, fracțiune din satul Lucăcești (Zazo: Za - Sat; zo - zos, gios, jos), în Moldova, unde, la Baia, fusese o episcopie catolică, înființată în 1420. În documentele contemporane Valachia minor nu era Oltenia, ci Moldova (Vezi "Postquam ecclesia Moldavien. (Baia) in partibus Walachiae minoris erecta fuerat", Martinus V, 1421 - Bullar. Franc. VII, n. 1488, p. 557).

Fratele Ieremia s'a născut în anul 1556 la 29 Iunie, în sărbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Paul, din părinți catolici, foarte evlavioși, într-o țară necatolică și bântuită de diferite secte eretice. Tatăl lui se numea Costică Stoica și era om de foarte modestă condiție socială, dar cinstit și răzeș. Cultiva ogoarele sale și putea să ajute la nevoie și pe săraci. Mama se numea Margareta lui Bărbat. Din căsătoria lor se născură două fete și cinci băieți, dintre cari primul, Ieremia al nostru, primi numele de Ioan. Acesta, când ajunsese călugăr, era neliniștit de îndoiala că n'ar fi primit Sacramentul Mirului, de care nu-și aducea aminte. De această îndoială, când se află la Roma, fu liniștit de un episcop din părțile sale. Foarte probabil acesta putea fi Bernardino Quirini, episcop din Moldova cu reședința la Bacău, care între 1599-1600 veni la Roma pentru vizita ad limina, aducând și o relație scrisă asupra stării eparhiei sale (Hurmuzachi, Docum. p. 545). Acesta îl liniștește pentru că în Valahia, unde facultatea de a administra Mirul era dată și preoților, era obiceiul de a mirui copiii, după ritul grecesc, imediat după Botez, obicei vechi al Sfintei Biserici. Era natural că Ieremia nu-și putea aduce aminte de Mirul pe care-l primise de mic-copil odată cu Botezul.

Când un confrate de călugărie îl întrebă odată pe Ieremia de ce nu cere permisie să se ducă să-și revadă pe ai săi în patrie, el răspunse că nu mai are nevoie, deoarece mama sa murise de mult. La întrebarea, de unde știa asta, el răspunse că îi apăruse ea însăși, în lumină și strălucind toată, cu o ramură de măsline în mână, zicându-i: "Fiule, acum eu mă duc în cer, să mă bucur veșnic de fericirile de-acolo".

Intr-o zi un bătrân, niciodată văzut ori cunoscut prin acele locuri, îi zise: "Ai să faci odată o călătorie lungă și ai să servești un mare Domn. Să-l servești bine și te va răsplăti din belșug".

Când Ioan era de 19 ani, într-o zi tatăl său, aflându-se cu el în țarină, îi zise: "Vezi păsările acelea care zboară? Tot așa zboară în rai călugării buni".

Mama sa îi vorbea despre fericirile cerești, dar și despre chinurile veșnice ale iadului. Ioan rămase foarte impresionat. Ca să-și mântue sufletul, se hotărî să îmbrace haina călugărească a ordinului Sfântului Vasile, cunoscut prin acele părți.

Mama lui însă șocotea că prin acele locuri călugării nu umblau pe drumul cel drept, nici cu severitatea cuvenită. Ea mai știa din auzite că Italia era fără erezii și luminată numai de adevărul religiei catolice. Îi spuse prin urmare că se aflau, creștinii buni, în Italia, unde domnea adevărata evlavie creștină și unde avea reședința Papa, ministrul lui Dumnezeu pe pământ. Ioan răspunse atunci că s'ar duce bucuros și în Italia. Mama sa, prevăzătoare, îi mai spuse că nu era de ajuns să se ducă în Italia, ca să trăiască printre creștinii buni, și-atât, ci că trebuia să devină el însuși un creștin bun, îmbogățind mereu credința adevărată cu fapte bune. Ioan se gândea să plece din țara sa și să meargă în Italia, unde, trăind printre creștinii buni, să fie mai aproape de Dumnezeu și mai departe de pedepsele iadului. Era convins că de i-ar fi îngăduit cerul să-l vadă o singură dată pe Papa, ar fi fost ferit de orice rău pe veci.

La vârsta de 19 ani, lipsit de orice pregătire, cu numai doi zloți, Ioan porni spre Italia, fără a ști unde este Italia și nici drumul spre ea. Porni urmând numai chemarea lui Dumnezeu, cu credința că acolo va găsi mântuirea, va fi ferit de păcate și va câștiga raiul. Dumnezeu îi îndrumă pașii spre Transilvania. Pășaniile avute pe drum fură neînchipuit de mari. Fu nevoit să-și câștige hrana muncind pe lângă cineva, pe câmp. De multe ori îi lipsea chiar bucata de pâine cu care să-și astâmpere foamea, și posibilitatea de a și-o câștiga. Deseori isbucnea în plâns, și-i venea gândul de a se întoarce acasă.

Învinse însă toate greutatețile și ajunse la Alba Iulia, de unde plecă spre Italia cu medicul chirurg Pietro Giacomo, care făcuse un serviciu prințului Transilvaniei cu reședința la Alba Iulia și tocmai se pregătea să se întoarcă acasă, la Bari. Mulțumirea lui Ioan fu mare. Se simți răsplătit pentru toate necazurile, oboselile și umilirile suportate pe drum. Deci plecă, în serviciul medicului, acesta călare, iar Ioan pe jos în urma lui, prin noroaie și zăpezi, străbătând văi, munți și câmpii.

Ajunseră amândoi la Ragusa, oraș din Dalmația lângă Marea Adriatică, pe care o trecură cu o corabie, și apoi la Bari. Purtările multor locuitori din Bari erau rele. Ei nu erau asemănători cu italienii dați ca model de maică-sa. Se temea că de va rămânea mult între ei, - în loc să devină mai bun, se va strica. De aceea după vreun an și jumătate, desamăgit de viața dusă într-o astfel de lume, hotărî să se întoarcă în Valahia. Dumnezeu însă hotărîse altfel. Pe când mergea spre port, Ioan întâlni un bătrân, pe care nu-l mai văzuse înainte și nici nu-l va mai vedea vreodată. Acesta îl sfătui să nu se grăbească cu întoarcerea. Să meargă mai întâi să vadă orașul Neapol și apoi Roma, odinioară capitala lumii iar acum capitala creștinătății, unde are reședința Locțiitorul lui Cristos, să meargă să-i primească binecuvântarea și să se ducă să vadă și Sfânta Casă dela Loreto.

Sfaturile bătrânului îi plăcură lui Ioan peste măsură. Se duse deci la Neapol, unde sosi în păsărimi și rămase impresionat de bunătatea de suflet a locuitorilor săi și de multele biserici minunate împodobite. Liturghiile se făceau cu atâta reculegere și credință, atâția creștini la împărtășanie și la celelalte slujbe, ascultând cu atâta reculegere predicile în săptămâna Patimilor. Văzând toate acestea, lui Ioan i se părea că a ajuns nu într'un oraș pământesc, ci într'un locaș cereesc. Îi plăceau călugării pe care-i vedea prin oraș. Cel mai mult îl atrăgeau călugării capucini și-și zicea în sine: "De aş putea să trăiesc și eu printre aceștia, nu încap nicio îndoială că aş fi mântuit".

Hotărî deci să le ceară să fie primit printre ei. Se îndreptă spre mănăstirea Capucinilor cu biserica închinată Fecioarei Maria Neprihănită - Immacolata. Portarul îl trimise la Mănăstirea Sfântului Efrem, unde avea reședința Provincialul de care depindea primirea. Ioan fu primit în rândul fraților laici și trimis la mănăstirea din Sessa, unde se făcea noviciatul. Acolo, la 7 Mai 1558, primi el veșmântul călugăresc și numele sfântului profet Ieremia. Abia împlinise 22 de ani.

Văzându-se îmbrăcat în haina călugărească, avea o bucurie nespusă. După un an, la 7 Mai 1559 fu admis la profesiunea religioasă, îmbrățișând crucea spre a o duce cu și mai mare avânt. După profesiunea religioasă, Fratele Ieremia fu trimis în diferite mănăstiri ale Provinciei. La urmă fu destinat mănăstirii Maica Domnului Neprihănită din Neapol, unde se stabili și rămase aproape 40 de ani, până la moarte, și unde se distinse prin exercitarea eroică a virtuților creștinești și călugărești, în special prin umilință, pocăință și dragoste către săraci și bolnavi. Umbla pe străzile Neapolului strângând pomană și era totdeauna primit ca un mare binefăcător. Fu dăruit de Dumnezeu cu daruri minunate. În viață și după moarte se făcuseră multe minuni prin mijlocirea lui.

Când cineva îi vorbea de vreo nevoie a sa, el răspundea totdeauna în același fel: "Am să mă rog Sfintei Fecioare. Ca să putem obține ceva ce dorim dela Dumnezeu, mijlocul cel mai bun este să ne adresăm Ei". O noapte întreagă petrecuse el cufundat în rugăciune, rugând pe Dumnezeu să-l învrednicească a O vedea. Dorința îi fu ascultată. Deodată apărură în aer o mare strălucire și în mijlocul ei se afla Fecioara glorioasă, de o frumusețe supraomenească, cu Pruncul Isus pe brațul drept..

După 47 de ani de călugărie, Fratele Ieremia ajunsese la etatea de 69 de ani. Spre sfârșitul lunii Februarie a anului jubilar 1625 fu trimis la Torre del Greco, opt mile departe de Neapol, să viziteze un bolnav, pe Don Giovanni Davalo. Iarna era foarte friguroasă, bătea un crivăț puternic. Bietul bătrân fu pătruns până la oase. La înapoiere căzu la pat, lovit de o pleurezie, cu febră mare și, după șapte zile, la 5 Martie, adormi în Domnul.

Era aproape ora unu din noapte, când răposatul fu coborât în biserică, înaintea altarului cel mare, spre marea satisfacție a doamnelor pioase, care doreau să-l vadă și să-l venereze. Apoi sicriul fu urcat înapoi în capelă, unde călugării îl veghează toată noaptea în rugăciune. Abia se luminează de ziuă, și biserica era plină de bărbați și de femei de orice stare și din toate ăărțile regiunii. Numărul lor creștea necontenit. Toată curtea interioară și exterioară a Mănăstirii și locul dinaintea bisericii fură invadate de mulțime. Între timp, cel mai bun pictor făcu portretul răposatului în mărime naturală.

Sicriul fu apoi dus în procesiune în biserică. Nemărginită fu cinstirea pe care Fratele Ieremia o primi de la toată acea mulțime care îngenunchia și atingea mortul cu mătaniile, implorând să fie ajutată ca de un adevărat sfânt. Toți vărsau lacrimi de durere și de dragoste, zicând că au pierdut un frate bun, un adevărat tată. În fine sicriul fu depus în mijlocul bisericii, cu mare greutate, din cauza mării îmbulzeli a populației. Părea că tot orașul Neapol se golise. Mulțimea poporului se revărsa în valuri, ca o furtună, la Mănăstirea Maicii Domnului Neprihănită, la sicriul Fratelui Ieremia Valahul. Îmbulzeala creștea mereu, și mulți nu reușiră să intre în biserică.

Evlavia, înflăcărea cu care vizitatorii sărutau mâinile, picioarele și obrazul defunctului erau din cale afară de mari. Unii pe ascuns îi trăgeau fire din barbă și păr din cap, ori tăiau cu foarfeci și cuțite bucățele din veșmânt, ca să aibă relicve dela el. Călugării, văzând mortul desgolit până la genunchi, fură constrânși să-l ducă înapoi în sacristie ca să-l îmbrace. Operația se repetă de cinci-șase ori, înainte de a-l putea expune în capelă. Îmbrăcămintea era făcută numai de cât bucățele, care dispăreau cât ai clipi prin mulțime. Până la urmă mortului nu-i rămăsese niciun fir de păr în barbă, și nici sprâncenele. Spre a evita neplăceri și mai mari, călugării îl îngropară pe ascuns în acea noapte, în capela Sfântului Crucifix.

Din plăcile de plumb donate de Principesa de Stigliano i s'a făcut mortului un sicriu mai solid. Mormântul fu deschis în puterea nopții după cinci zile. Mortul fu ridicat și pus în noul sicriu, iar acesta fu vârit într'altul de lemn mai tare ca cel dinainte. Trupul lui era proaspăt și frumos ca în ziua îngropării.

Faima sfinteniei Fratelui Ieremia se răspândi nu numai în orașul și regatul Neapolului, ci prin toată Italia și chiar prin străinătăți, prin mănăstirile Franciscanilor, preoții și călugării aflați la Roma cu ocazia Anului Jubilar 1625. De aceea cardinalul Decio Caraffa, arhiepiscopul Neapolului, la 20 Septembrie 1625 deschise procesul de beatificare a Fratelui Ieremia. La 25 Septembrie 1627, Papa Urban VIII emană decretul pentru Introducerea Cauzei. Această fu reluată la 3 Martie 1671. Cu autorizația din 13 Iunie 1682 se făcu recunoașterea corpului Venerabilului Ieremia. Cu aprobarea Sfintei Congregații a Riturilor din 3 Septembrie 1682 se făcu mutarea sicriului într'un loc mai demn și mai sigur. Actele acestei recunoașteri și a mutării fură trimise aceleiași Sfinte Congregații la 24 Noembrie, dar acum sunt de negăsit, fie în Arhiva Congregației, fie în cea a Arhiepiscopiei de Neapol. La 26 Septembrie 1687, Ven. Papa Inocențiu XI semnă decretul prin care autoriza Sfânta Congregație să discute și să delibereze asupra virtuților și minunilor lui Ieremia Valahul într'o ședință ordinară, care se pare că n'a fost ținută niciodată, nu se știe pentru care motive. De atunci cauza s'a oprit și nu s'a mai făcut nimic până în zilele noastre.

La câțiva ani după al doilea război mondial, un alt român refugiat în Italia, ortodox, Grigore Manoilescu, se interesă de aflarea moaștelor Venerabilului Ieremia Valahul în mănăstirea Sf. Efrem din Neapol, transformată în "Manicomio Giudiziario",

unde fuseseră puse în 1682. Ele fură găsite într'un sarcofag de marmoră, fură recunoscute în 14 Octombrie 1947 și transportate apoi la Roma în biserica Sfântul Laurențiu de Brindisi, a Capucinilor. La 13 Decembrie 1961 au fost transportate din nou la Neapol, unde se află în biserica Immacolata - Neprihănită, Corso Vittorio Emanuele 730.

În 1951, după 264 de ani fu reluat procesul de canonizare de către Papa Pius XII. Papa Ioan XXIII emană decretul de eroicitate al virtuților, declarându-l Venerabil la 18 Decembrie 1959. La 13 Ianuarie 1983, Papa Ioan Paul II a promulgat decretul asupra unei minuni prin mijlocirea Fratelui Ieremia. Mort la 5 Martie în Anul Sfânt Jubilar 1625, el va fi beatificat Duminică, 30 Octombrie, în Anul Sfânt Jubilar Extraordinar al Răscumpărării, 1983.

Frate Ieremia, gândește-te la noi, scapă-ne de strâmtorări și de nevoi. Ajută să se mântuiască și să se sfințească toți Românii și toată România. Ascultă-ne, Frate Ieremia!

Pr. Petru Cădaru

IMN VENERABILULUI IEREMIA VALAHUL de Pr. Ioan Gârleanu

Pribeag blajin spre țara bună	Un val de mistică iubire
Cu sfinți iubiți de Dumnezeu,	Ce se resfiră luminând,
Ce ne'nțeles, sublim, e focul	A fost viața ta întreagă,
Ce-ți luminează drumul greu!	Serafică în faptă, 'n gând.
Român senin cu suflet mare,	Pribeag, rob de fericire
Din obositele mulțimi,	Prin moarte-ajungi pe noi stăpân;
Te rupe dorul veșniciei	Iar timpul fii sporește slava
Ca să te urce 'n înălțimi.	De franciscan și de român.
La Neapole în mănăstire,	Cel mai român sfânt, Ieremie,
Umil, o rasă grea îmbraci,	Și cel mai sfânt român tu ești,
Ca să slujești cu Sărăcuțul	Privește deci din ceruri, frate,
Pe cei bolnavi, pe cei săraci.	Spre fiii țării românești.
Printr'înșii îți vorbește crucea,	O țară-avem, o țară mândră,
Tu vezi într'înșii pe Cristos,	Și grai frumos din grai latin,
Și viața lui ce crește 'n tine	Să fie-a noastre 'n veci, prin tine,
Te face zilnic mai milos.	În pace și triumf deplin.
Regina lumii, Preacurata,	Iar sufletul să ni se-adape
Ți se vădește 'n rugăciuni,	Într'o Credință și-un Păstor,
Și sfânta-ți binecuvântare	Ca neamul nostru 'ntre popoare
O preamărește cu minuni.	Să fie cel mai sfânt popor.

* La 25 Iunie s'au întrunit la Londra, pentru "promovarea unei societăți de libertate", șefii unor partide democrate, conservatoare, democrat-creștine și liberale, în cap cu Margareta Thatcher, Jacques Chirac, Helmut Kohl, Couve de Murville, George Bush, Fraga Iribarne, Franz-Joseph Strauss și alții din Norvegia, Danemarca, Australia, Canada, Japonia, Taiwan, Coreea de Sud, Noua Zelandă, etc., transformând astfel Uniunea Democratică Europeană în Internaționala Democratică Mondială. Atitudine net anti-Moscova și anti-marxistă. Participanții trebuie să aparțină unei democrații pluraliste, să lupte pentru o societate de libertate fundată pe participare și nu pe lupta de clasă, să sprijine în producție inițiativa privată și nu statalismul. Filosofia marxistă e refuzată în bloc: atât cea moderată, socialistă, cât și cea brutală, comunistă.-

* În lume există 413.800 preoți catolici, câte unul la 1895 de credincioși, sau la 7.352 locuitori. Mai mult de jumătate sunt în Europa: 243.319, câte unul la 1090 credincioși sau la 1831 europeni. Dintre aceștia, 63.729 sunt în Italia, 38.876 în Franța, 19.515 în Polonia. În Oceania sunt 5.667 preoți; în Asia, 27.136; Africa, 17.346; America de Nord, 71.354; de Sud, 33.817; Centrală, 6.103 (L'Homme Nouveau).

* După "Figaro" (16 August), anul trecut s'au născut în Franța 100.000 de copii nelegitimi, adică unul din nouă. În alte părți, situația e și mai tristă: în Suedia, proporția nelegitimilor atinge 40%; în Danemarca, 32%; St. Unite, 17%.

* O scrisoare, trimisă din București la 26 August, a ajuns la Freiburg la 30... Septembrie! Și probabil c'ar fi făcut și mai mult pe drum, dacă țara obladuită de înțelepciunea multilaterală a Pingelescului n'ar fi... "progresistă".

* Paștele cade anul acesta, pentru toți creștinii, la 22 Aprilie.-

CALENDAR NAȚIONAL

- Oct.1833: Se înființează la București, sub direcția lui Eliade și președinția vornicului Filipescu, "Societatea filarmonică".
- 3 Oct.1588: Intr'o scrisoare către nuntialul apostolic din Polonia, domnitorul Moldovei, Petru Schiopul, mărturisește supunerea sa "capului Bisericii Catolice".
- 3 Oct.1848: E spânzurat de unguri, lângă Cluj, Alexandru Bătrâneau-Baternay.
- 3 Oct.1918: Se constituie, la Paris, Consiliul Național al unității române, cu Take Ionescu președinte; V.Lucaciu, Goga, C.Angelescu și J.Th.Florescu, vicepreședinți.
- 3 Oct.1938: Moare mareșalul Averescu, fiu de țăran din Ismail. E îngr. la Mărăști.
- 4/16 Oct.1848: Frații Hurmuzachi scot, la Cernăuți, gazeta "Bucovina".
- 4 Oct.1863: Se naște, la Lugoj, Aurel C.Popovici, doctrinarul naționalismului.
- 4 Oct.1873: Se naște matematicianul Dimitrie Pompei. + 1954.
- 3 Oct.1873: Se naște savantul Gheorghe Țițeica.
- 4/17 Oct.1868: Se naște, la Storojineț (Bucovina), Iancu Flondor. + 1924.
- 4 Oct.1883: Se naște, la Craiova, Nicolae Titulescu.
- 5/18 Oct.1918: Al.Vaida-Voevod anunță în Parlamentul din Budapesta că Românii din monarhia habsburgică vor hotărî de-acum singuri de soarta lor.
- 7 Oct.1658: Acațiu Barcsai, român din Borcea Mare, e ales prinț al Transilvaniei.
- 7 Oct.1883: Se naște actrița Maria Filotti. + 1956.
- 7 Oct.1968: Moare lingvistul Emil Petrovici, născut în Banatul înstreinat.
- 8 Oct.1923: Arestarea "Văcăreștenilor".
- 8 Oct.1878: Intră în București trupele ce luptaseră la Plevna, Grivița, Rahova, Smârdan. Podul Mogoșoaiei se va chema de-acum Calea Victoriei.
- 9 Oct.1643: Se naște, în Caransebeș, Mihail Halici, "valachus poeta".
- 11/24 Oct.1863: Moare, la Brașov, Andrei Mureșanu, autorul lui Deșteaptă-te Române!
- 12 Oct.1903: Se inaugurează, la Cotroceni, palatul Facultății de Medicină din Buc.
- 2/14 Oct.1853: Se naște compozitorul Ciprian Porumbescu, în Șipotetele Sucevei.
- 15 Oct.1908: Iese ultimul număr din "Moldovanul" (Basarabia), scos de Gh.Madan.
- 17 Oct.1858: Se naște în Dârste-Brașov, din familie de preoți, Andrei Bîrseanu.
- 17 Oct.1893: Se naște, la Călărași, Dragoș Protopopescu, savant, poet, romancier.
- 20 Oct.1638: Se termină zidirea mănăstirii Căldărușani, ctitoria lui Matei Vodă.
- 21 Oct.1963: Ședința Consiliului II Vatican se deschide cu slujbă românească.
- 22 Oct.1918: Deputatul bucovinean Const.Isopescu-Grecul proclamă în Parlamentul din Viena dreptul Românilor din Austro-Ungaria la autodeterminare.
- 24 Oct.1938: Studențimea din Cernăuți cere cu energie revizuirea tâlhărescului proces al lui Corneliu Zelea Codreanu.
- 26 Oct.1873: Se naște, la Câmpulung-Muscel, poetul Dumitru Nanu. + 1943.
- 27 Oct.1958: Invățătorul Gh.Ionescu scoate la Triest un volum închinat "redeșteptătorului conștiinței naționale, lui Andrei Glavina și tuturor Istro-Românilor", intitulat "Librici za lu Rumeri din Istrie". Are 138 de pagini.
- 28 Oct.1848: Avram Iancu cuprinde Clujul.
- 28 Oct.1918: Moare istoricul Constantin Giurescu.
- 30 Oct.1858: Se naște, la Plăinești-Râmnicul Sărat, scriitorul Duiliu Zamfirescu.
- 30 Oct.1983: Beatificarea lui Ieremia Valahul, la Roma, de Papa Ioan Paul II.
- 1 Nov.1833: Anastasie Șaguna se călugărește, la 25 de ani, luând numele de Andrei.
- 1 Nov.1908: "Luceafărul" dela Sibiu publică prima nuvelă a lui Rebreanu: Codrea.
- 1 Nov.1953: Sunt executați, la București, legionarii Alexandru Tănase, Ion Samoilă, Ion Golea, Mircea Popovici, Ion Tolan, Gheorghe Dincă, Vlad Mihai Vasile, Ion Buda, Gavrilă Pop, Alexandru Popovici, Aurel Corlan, Elena Stetin, Ion Juhas, Ion Cosma.
- 1 Nov.1928: Începe să funcționeze postul de radio București.
- 2 Nov.1418: Moare Doamna Ana, soția lui Alexandru cel Bun. E îngr. la Bistrița.
- 2 Nov.1873: Se naște sculptorul Dimitrie Paciurea. + 1932.
- 3 Nov.1978: Moare, la Căminul Moța-Marin din Madrid, Vasile Iasinschi.
- 4 Nov.1903: Se naște, la margine de București, compozitorul Ion Vasilescu. + 1960.
- 5 Nov.1978: Moare Nicolae Crevedia, la 76 de ani.
- 8 Nov.1538: Vistierul Mateiaș termină biserica din Horodniceni-Bacău.
- 8 Nov.1603: Călugărița Teofana, mama lui Mihai, dăruiește Coziei niște moșii.
- 8 Nov.1848: Aiudul, incendiat de trupele lui Avram Iancu, capitulează.
- 9 Nov.1903: Moare Luigi Cazzavilan, fondatorul ziarului "Universul" (1884).
- 9 Nov.1818: Se naște Ion Codru-Drăgușanu. + 1884.

- 10 Nov.1508: Iese prima carte tipărită pe teritoriu românesc, un liturghier slav.
10 Nov.1688: Apare Biblia lui Șerban Cantacuzino, prima biblie în limba română.
11 Nov.1498: Ștefan cel Mare termină biserica Sf. Ion din Piatra Neamț.
11/24 Nov.1918: Invățătorii Patrachie Râmneamțu și Petre Bizerea din Coștei, în Banatul înstreinat, scot la Vârșeț săptămânalul "Opinca".
12 Nov.1878: Caragiale citește, la "Junimea" (Iași), "O noapte furtunoasă".
12 Nov.1833: Mare cutremur la 2 ceasuri din noapte, "încât s'au tras singure clopotele de la biserici".
14 Nov.1848: Se naște, la Cernăuți, Zamfir C. Arbure, ziarist și scriitor.
14 Nov.1878: Armata română intră în Dobrogea.
15 Nov.1858: Apare la Iași primul timbru poștal românesc, cu capul de bour.
15 Nov.1868: Se naște, la Iași, savantul Emil Racoviță.
15/28 Nov.1918: Bucovinenii proclamă "unirea necondiționată" cu România.
22 Nov.1853: Se înființează biserica română ortodoxă din Paris.
23 Nov.1553: Nicolae Olahul, arhiepiscop de Strigonium și regent al Ungariei.
24 Nov.1473: Ștefan cel Mare intră biruitor în București.
28 Nov.1933: Muncitorul Niță Constantin împușcat de jandarmii lui Duca.
28 Nov.1863: Se naște gen. Eremia Grigorescu, eroul dela Mărășești.
29 Nov.1973: Moare Marta Bibescu.
30 Nov./13 Dec.1918: Moare, la Chișinău, Fotin Enescu, pionier al cooperăției.
30 Nov.1938: Asasinarea lui Corneliu Codreanu și a altor 13 frunțași legionari.
Dec.1863: Episcopia română ortodoxă din Sibiu devine mitropolie, cu Șaguna.
1 Dec.1918: Adunarea Națională dela Alba Iulia decide unirea Transilvaniei, Crișanei, Banatului și Maramureșului cu România.
4 Dec.1883: Se naște, la Călugăreni, N. Cartoian.
6 Dec.1903: Moare Gavriil Muzicescu, compozitor și dirijor.
6 Dec.1903: Se naște, la Turnu Severin, Nicolae I. Herescu.
6 Dec.1923: Sfîntirea bisericii române din Sofia.
9/10 Dec.1933: Guvernul liberal al lui I.G. Duca, în executarea angajamentelor față de streinii ce-i condiționaseră venirea la cârmă, dizolvă abuziv Garda de Fier în ultima zi când se mai puteau depune liste pentru alegeri. Mii de legionari sunt aruncați în închisori, chiar și fără formalitatea mandatului.
13/23 Dec.1693: Moare pribeag, în cetatea polonă a Striului, mitropolitul Dosoftei. Trăise "în mare lipsă și scârbă".
14 Dec.1863: Se naște la Mțnerău-Arad compozitorul Ion Vidu.
18 Dec.1968: Moare la București Tiberiu Brediceanu, compozitor și folclorist.
19 Dec.1633: Se naște cronicarul Miron Costin. + 1691.
20 Dec.1768: Se naște mitropolitul Veniamin Costache. + 1846.
20 Dec.1808: Se naște mitropolitul Andrei Șaguna, din părinți macedoneni.
20 Dec.1883: Apare, la editura "Socec", prima ediție a poeziilor lui Eminescu.
20 Dec.1958: Moare în exil, la Geneva, folcloristul Constantin Brăiloiu.
21 Dec.1503: Toader Postelnicu, trimisul lui Ștefan, primit de dogele Venetiei.
23 Dec.1473: Cu ajutor turcesc, Radu cel Frumos reocupă Bucureștii.
23 Dec.1823: Se naște, la Iași, Alexandru Flechtenmacher, compozitor.
23 Dec.1873: Se naște, la Făgăraș, Ovidiu Densusianu, filolog.
23 Dec.1933: Ion Moța, în "Axa": "Niciodată n'am conceput România Legionară de mâine ca un Stat arbitrar, limitat de bunul plac, ci ca un stat juridic, pe principii juridice înalte, limitat de o serie de reguli precis determinate, justificat de un snop de scopuri clar și pe față mărturisite. Niciodată n'am dorit înlocuirea democrației constituționale cu o dictatură a bunului plac".
24 Dec.1558: Moare la Râmnicu Vâlcea, după 4 ani de domnie, Pătrașcu cel Bun.
24/25 Dec.1928: Moare, la Câmpulung, N. Leonard, "prînzul operetei românești".
25 Dec.1683: Duca Vodă și Miron Costin sunt prinși de poloni la Domnești-Putna.
28 Dec.1868: Se naște, la Bratislava, Bucura Dumbravă.
29 Dec.1843: Se naște, la Wied am Rhein, regina Elisabeta (Carmen Sylva).
29 Dec.1933: Trei frunțași legionari se însărcinează, din proprie inițiativă, să pedepsească asasinatele, batjocura, înjosirea și călcarea legilor, care n'aveau nimic cu democrația. Seara, I.G. Duca cade pe peronul gării Sinaia.
30 Dec.1863: Se naște, în Roșia Abrudului, Ion Gorun (Alexandru Hodoș).
31 Dec.1768: Trupele polone, comandate de contele Potoski, intră în Iași.
31 Dec.1868: Se naște, la Târgoviște, I. Al. Brătescu-Voinești.
31 Dec.1968: Moare la București, la 74 ani, Sabin Drăgoi, compozitor și folclorist.

DIN LUMEA EXILULUI

- LA TURNUL BABILONULUI. - Consiliul Național Român s'a constituit din nevoia de a se da Exilului nostru o expresie politică. Trebuind s'o înceapă dela un capăt cât de cât legitim, deci credibil, el și-a luat ca punct de plecare ultimele alegeri libere din România, înglobând astfel foști liberali, țărâniști, gardiști și socialiști dar cari, odată intrați aici, au lăsat afară orice apartenență, conlu-crând în Consiliu numai ca Români. Mai având și binecuvântarea Regelui, corabia pornea sub cele mai promițătoare auspicii. Că unii între timp s'au răsgândit, așa cum alții s'au adăogat, e legea firească a oricărui organism viabil, Consiliul a mers și merge voinicește înainte, - singura lui vină fiind aceea de a nu fi reușit, până acum, să libereze România...

Pentru un exil matur, firesc ar fi fost ca toată lumea să intre în rândurile luptătoare. Dar aici intervin eternele meschinării, tot firești la un anumit sub-nivel. Consiliul, cu toate bunele sale intenții, nu dispunea decât de un singur post de președinte; iar când acesta a rămas vacant, nimeni nu s'a înghesuit să-l ocupe, vădindu-se astfel că nu pentru "demnități" se reuniseră. Unii au rămas deci deoparte, demascându-și astfel opoziția - nu față de ocupantul țării, cum ar fi fost de așteptat, ci față de frații lor români cari voiau, tocmai, să ajute la efortul comun de liberarea ei. Pretexte, când cauți cu abnegație și zel, găsești să mai și prisosească. Dar, ca să nu-și descopere prea mult metehnele, au anunțat că vor face ei un consiliu, de toată frumusețea. Moșitul a durat câțiva ani, și când, în sfârșit, au reușit să se adune la aceeași masă, a ieșit o întreagă halima, și să mulțumească Cerului că nu s'a întâmplat pe-acolo vreunul din vâna lui Caragiale: ar fi rămas nemuritori! S'or fi găsit și spectatori cari să râdă - când în realitate, de s'ar fi aflat pe-acolo niscăi frați din iadul ceaușist, palmele le-ar fi servit la o cu totul altă îndeletnicire decât pentru aplauze!

Sigur, s'au rătăcit în sală și oameni de optimă valoare, de un vibrant patriot-ism, de o durere aproape fizică pentru durerile din țară, dar ce puteau ei face, când inconștienta se deslănțuie? Unii veniseră să organizeze... dezorganizarea, propunând colaborarea pe grupuri separate; dar dacă nu se înțelege pentru ce s'au mai deranjat să vină la Paris, dacă unire nu le trebuie, se înțelege în schimb foarte bine că soluția avea imensul avantaj de a oferi câteva duzini de președinți, răspreședinți, parapreședinți, vicepreședinți, ajutoari de președinți și alți supra-președinți: așa, să tot rezisti!

Folosind practica unui precedent antrenament, când cu niște votări la CNR, cei cu speranțele zdrobite au sbughit-o sgomotos din sală, târînd cu ei și câțiva inocenți. Păcat! Mare păcat! Căci, sincer ahtiați după o cât mai radicală democra-tizare, în speranța căreia depuseserăm deja la garderobă cuțitele din dinți și bombele din buzunare, noi așteptam cu sufletul la gură lecția unei manifestări de anvergură democratică, demnă de vechea Atenă; când colo...

Ce-a fost acolo, ne-o spun chiar matadorii. Comentariul dlui Korne e intitulat, foarte semnificativ, "gâlceava"; de-acî aflăm că democratica reuniune s'a ți-nut pe bază de invective, limbaj violent, amenințări, lipsă de decență, și alte ne-cuviințe... totalitare: "Exilul are acum un comitet în plus", încheie, amărât, d-sa. Dl Câmpeanu relevă aceeași democraticitate a adunării, cu abundență de acu-zații, insulte, neadevăruri și manevre, violență verbală și preocupări electorale, tensiune și scrisori anonime, nivel foarte scăzut, - totul ducând la "o nouă frac-ționare a exilului". În "discuții" s'au "urlat" și alte democratice delicatețuri, ca "stai jos, boue!", cum ne informează unul din participanți, încântat, totuși, că izolatele atacuri la adresa CNR și a legionarilor n'au prea fost aplaudate.

"Penibilul spectacol", cum îl caracterizează și Dinu Zamfirescu, nu se putea sfârși decât la același nivel: careva dela chiar masa prezidențială, văzându-se nevoit să plece, a anunțat c'o face ca "florăresele" din București când nu li se acceptă "marfa", adică... ridicându-și poalele; or, etalarea "podoabelor", la vârs-ta-i respectabilă, nu putea arăta altceva decât părerea-i intimă despre capaci-tatea luptătoare a celor prezenți la democratica reuniune...

Sătul de prea multa pălăvrăgeală, care nu ducea la nimic, mai șocat deja și de atacurile din foaia dlui Câmpeanu, și ale altora, la adresa dlui Rațiu și a le-gionarilor, atacuri premergătoare acestei adunări... pentru unire, dl Radu Roșea-nu, lăudând frumusețea principiilor expuse, întreabă scurt: Cine, unde, cu cine și cu ce le punem în aplicare? "Eu socotesc că orice amânare este în detrimentul poporului român... Dacă astăzi cei mai în vârstă formăm un exil, desigur mâine

vom fi un azil!". Şi fiindcă nimeni nu se încumeta la un răspuns, dl Roşeanu şi-a răspuns singur, propunând: Constituirea tuturor celor din sală în comitet de lucru, un sediu la Paris cu secretariat pentru toţi Românii, alegerea unui şef (căci "cine a mai văzut turmă fără cioban şi vapor fără căpitan?"), şi fixarea unei contribuţii băneşti. Marea majoritate a aplaudat aceste puncte, iar cei puţini, în loc să se supună democratic, aşa cum ne tot bârâie la cap pe noi, totalitarii, au procedat ca cei mai înrăiţi fascişti, luându-şi catrafusele...

Cei rămaşi au decis convocarea unui "congres" la Geneva, 19-20 Mai 1984, la care să fie invitaţi, drept consolare, şi cei de pe Aventin, - cari, prin părăsirea sălii, deja pierduseră tuica batrina, cozonacul şi vinul, oferite de mons. Cosma, ca gazdă. Aici e cazul să admirăm dibăcia dlui Raţiu, care, pentru organizarea "congresului" dela Geneva, foloseşte Suveica unui "Manole Roman", român de viţă veche, cu mari puteri azi pe mapamond: e un "neamţ" de-ai dlui Govora...

Unii vor zâmbi, poate, citind aceste rânduri, - când, de fapt, comportarea iresponsabilă, de fii degeneraţi, când Patria le este răstignită pe patul agoniei, este de plâns cu desnădejde! Dar în Exil mai sunt şi puncte luminoase. Iată, de pildă, cam în aceeaşi vreme au avut loc alegerile pentru înoirea Biroului Executiv Central al Consiliului Naţional Român în actualele sale cinci secţii: Franţa, Germania, Italia, Canada şi Statele Unite. Nicio invectivă, nicio înjurătură, nicio anonimă, nicio "lucrătură"! Atmosferă sobră ca de schit, de oameni responsabili, conştienţi de drama ţării lor. Nimeni nu s'a înghesuit la posturi de comandă. Aleşi, sau nu, ei vor face şi de-acum ce-au făcut toată viaţa: jertfă neprecupeţită, în slujba Patriei străbune şi-a Neamului lor românesc. Doamne, ajută-le!

- M'am abătut în ajun de Rusalii, cum o fac cam totdeauna când merg cu maşina la Paris, pe la Viels Maisons, un sătuc pe care rar îl găseşti pe hartă, la vreo 80 de km de capitala Franţei. Acolo, la ieşirea spre câmp, într'o margine de cimitir odihneşte Visarion Puiu, cel ce-a fost episcop în Basarabia, la Hotin şi Bălţi, mitropolit al Bucovinei, rezidând la Cernăuţi, şi vlădică al Transnistriei, cu sediul la Odesa. A păstorit deci, şi încă bine, ramurile româneşti cele mai îndepărtate, geograficeşte, de inima Țării: acolo unde primejdia pieirii lor era mai mare. Îmi era drag bătrânul, nu pentru "scăderile" ce-i atribuiau unii, care vor fi fost în parte şi adevărate, ci pentru această dedicaţie unor interese româneşti cu adevărat majore, cât şi pentru stoicismul cu care-şi ducea, acum, viaţa de pribeag. Căci trăia într'o mizerie cumplită, redus la o odaie cu bucătărie, în al cărei jghiab se spălau şi vase, şi albituri, şi corpul însuşi: nici baie nu avea! Şi asta după ce trăise în luxurile palate metropolitane, invitat adesea la Palat, membru de drept în Senatul României Mari!

Dintre "scăderi", cunosc şi eu una: aceea de a se fi plecat voii vicarului său dela Paris, care stăruia să facă dintr'un om nevrednic, ca Teofil Ionescu, un episcop, menit a şubrezi poziţia lui Trifa în America; episcop care, nereuşind în această frăţească întreprindere, a trecut apoi, cu arme şi bagaje, la comunişti.

Cât despre intenţia de a pleca în Țară, - văzând mizeria în care era ținut, parc'aş fi crezut-o şi eu, de nu mă întâmplam la o întâlnire a sa cu actualul patriarh, pe-atunci mitropolit la Iaşi, şi cu mitropolitul de azi al Moldovei, pe-atunci episcop de Arad. După "convenţionale" prelungite, jenate de prezenţa mea neprevăzută (mă prezentasem "Popescu dela Odobeşti"), vistavoiului lui Dej au trebuit să intre'n temă, întrebându-l ce gândeşte de o eventuală "repatriere". Mitropolitul n'a spus nu, dar... "nu ştia" cum să se ducă: cu trenul? păi, la anii mei, ajung acolo mort! cu avionul? am ameţeli... cu automobilul? dar drumul e lung, şi am rău de maşină... De-ar fi vrut cu adevărat să se ducă, cine îl putea opri?...

Îmi povestea mitropolitul cum jefuia Carol Țara. Într'o vreme când metrul cub de lemn costa 400 de lei, Marele Destrăbălat a dispus scoaterea la licitaţie a faimoşilor codri religionari din Bucovina. S'a prezentat un singur solicitant, oferind un leu pe metrul cub. Şi cum alţi concurenţi n'au îndrăsnit să se prezinte, a trebuit ca uriaşa partidă să i se adjudece acestuia: carele, nu era altul decât... tatăl Lupeascăi! Jaful, curat "ca'n codru", se făcuse cu toate formele legale!

Mormântul mitropolitului arăta rău. Ceva buruieni, din mila Domnului, resturi de flori uscate, depuse cândva de vreun drumeţ întâmplător ca mine, plus ceva pir. Se făcuse întuneric şi, plecând, priveam înduioşat, din poarta permanent deschisă a cimitirului, la pâlpâirea vie, parcă a mulţumire, a lumânărilor aprinse de soţia mea, alături de proaspetele flori aduse.

Se împlinesc, la vară, 20 de ani dela moartea mitropolitului Visarion. Nu-i de-așteptat ca vicarul Eparhiei Române din Franța, eparhie ce se reclamă totuși dela marele Ierarh, să organizeze vreun pelerinaj: e prea prins cu multiplele epistole, pline de har și de pioase adjective, luate direct din evanghelii, la adresa altor frați slujitori ai Altarului; de aceea, poate, a ajuns și mormântul o paragină. Ci ne gândim la vreun biet de creștin, ca alde Radina, să îplinească și această lipsă. Că, dacă venim noi din Germania, cum am vrea, și am putea, s'ar zice iar, ca de Soultzmatt, că încălcăm nu știu ce "drepturi", - pe care, și-așa, "cei în drept" tot nu le exercită: din lipsă de timp, cum am văzut. Și, poate, și de altceva.

- Am întâlnit recent la Freiburg, la un Congres Internațional, un tânăr profesor din Debrețin, capitala fostei Crișana de dinainte de Războiul Întregirii. Mi-a spus că e unit. Că au episcopie la Niyregihaza și sunt 300.000 de uniți. Un chip frumos, fără nicio urmă asiatică, părea descins de pe Columna lui Traian. Regret că nu i-am reținut numele. Niciun dubiu că atât el, cât și cei 300.000, acum un veac erau Români sadea. Ca să fie uniți, au trebuit înainte să fie ortodocși; or, unguri ortodocși n'au existat și nu există! Acești 300.000 sunt opera contelui Apponyi, dacă nu mă'nșel, care a scornit faimoasa episcopie de Hajdudorogh, a cărei menire, unică, era ungurizarea Românilor. Au reușit, în parte. Și nu știm unde s'ar fi ajuns, dacă nu izbucnea Războiul Întregirii!

Radu Cornățeanu

&& Expirând mandatul de 3 ani al Conducerii, Consiliul Național Român a procedat Sâmbătă 5 Noembrie, în toate cele 5 secții ale sale, la noi alegeri. Au fost aleși, în Biroul Executiv Central: dr. Emil Vicaș (Canada), Ion Borcea, Zahu Pană, I. Teodorescu-Făget (St. Unite), av. Emil Ghilezan, N. Constantinescu (Italia), av. Horațiu Comănciu, Lia Constantinescu, N. Evolceanu, av. N. Guguianu, Cicerone Ionițoiu (Franța), M. F. Enescu, ing. Paul Morcov, dr. Al. Bidian și dr. P. Vălimăreanu (Germania). Biroul Executiv Central se întrunește Sâmbătă 14 Ianuarie la Paris, pentru desenaarea atribuțiilor.

În Birourile Executive regionale au fost aleși: în Germania: dr. Al. Bidean, președinte; ing. Morcov, secretar; M. F. Enescu, prof. Sava Gârleanu și prof. D. C. Amzăr, membri; în Franța: Const. Ghica, președinte; N. Evolceanu, secretar; Dna Tudury, casier; Dionisie Boboc, N. Chiriceanu, Lia Constantinescu, Petre Indrieș, C. Ionițoiu și N. Mioc, membri; în Italia: av. Emil Ghilezan, președinte; Vasile Florea, secretar; N. Bujin, N. Constantinescu și Mircea Constantinescu, membri; în Canada: dr. Emil Vicaș, președinte; Mihail Constantin, secretar; N. Popescu, vicesecretar; Gh. Rusu, casier; Daniel Călinescu, Simion Strătescu, Const. Dărășteanu, Mihaela Moiseu, Tudor Murgoci și Mihai Pop, membri; în St. Unite: Ion Ovidiu Borcea, președinte; Gr. Caraza, secretar-casier; Eugen Popescu, Valeriu Mânzian, Constantin Aurel, Nicolae Martin și Dumitru Moldovan, membri. -

&& La 65 de ani dela eveniment, "Tribuna României" își dedică numărul din 1 Noembrie marelui act dela Alba Iulia, 1918, care a înfăptuit România Mare. Număr bun, și binevenit. Am putea spune, act de curaj din partea unei publicații reseriste, chiar dacă e numai pentru export. Dar curajul e încă... timid, neilustrat de cinsirea adevărului istoric: nicăieri n'ai să vezi, în cele 16 pagini mari, numele Regelui Ferdinand, al lui Ionel Brătianu, sau al lui Iuliu Maniu; cardinalul Hossu apare într-o poză, dedicată simplu "momentului în care se proclamă Unirea", pe care el o citește, dar fără să fie arătat cu numele. Dar să sperăm că, copăcel-copăcel, se va maturiza și publicația "responsabilului" Ghelmez.

&& Românii liberi din Germania au avut parte de slujbă, de Crăciun, în 3 mari centre: la München, unde a oficiat mons. Bârlea; la Düsseldorf, păr. prot. D. Em. Popa; și la Frankfurt, pr. dr. Viorel Mehedințu. Aici a avut loc după slujbă, sub conducerea maestrului Gh. Crâsnaru, solist al Operei din Wiesbaden, un concert de colinde. Au participat circa o sută de refugiați: fam. pr. Mehedințu, fam. Crâsnaru, fam. ing. Morcov, dr. Al. Bidian, fam. dr. Vălimăreanu, fam. Radu Roșeanu, prof. Ovidiu Vuia, Vladimir Fulger, prof. Florina Ott, Craiu, fam. Mircea Manea, etc. Un concert de Crăciun mai avusese loc, tot aici și sub aceeași direcție, la 16 Decembrie, cu arii din Bach, Haendel, Mozart, Verdi, Adam, colinde de Brediceanu, Chiriac, Cucu, Podoleanu, etc.

&& Împlinindu-se 2200 de ani dela celebra bătălie dela lacul Trasimene, în care Hanibal a învins legiunile romane comandate de Gaius Flaminius, care lăsară pe teren 15.000 de morți, - în Septembrie au început la Tuoro, locul luptei, atestat și prin recente descoperiri arheologice, o serie de manifestări culturale, care vor dura până în Iunie viitor. -

&& Dl Ion Rațiu ne trimite copia unei scrisori către dl Câmpeanu, 8 Noembrie, revelatoare a "cavalerismului" cu care adversarii Consiliului Național Român pregăteau adunarea dela Paris, menită, dragă Doamne, să le consolideze.. unitatea! Acuzat, în "Bire" natural, în preajma adunării, că ar fi participat la o reuniune pro-comunistă din Viena, dl Rațiu desminte categoric, mirat de faptul că, deși se văzuseră după acea reuniune, dl Câmpeanu n'a catadicsit să-l întrebe care-i adevărul. Așa fiind, "consider că afirmația dv este o calomnie sfruntată... Sper că veți avea eleganța să faceți amendă onorabilă".

Tot la capitolul corectitudinii relevăm faptul că, pe cererea de autorizare a adunării, au semnat și pe dl Ghilezan, fără să-l fi întrebat măcar. Informat de Vintilă Brătianu, acesta a trimis imediat telegrame de protest, declarând că refuză orice colaborare la această inițiativă și cerând desmințirea. Și cum aceștia au făcut pe mirații, zicând că dl Ghilezan nici măcar nu fusese invitat, acesta pe bună dreptate întreabă pe dl Câmpeanu: "Dacă nu am fost invitat, aș dori să știu cine a folosit numele meu pe cererea adresată autorităților franceze?... În ajunul adunării am primit o invitație în două rânduri, semnată Radu Câmpeanu. Ar fi bine să investigați cine a trimis și semnat numele Domniei Tale... Îmi pare rău că adunarea ce ați convocat după atâtea discuții s'a terminat cu scandal. Era de prevăzut. Experiența mea în exil de 35 ani confirmă că orice inițiativă la care participă amicul Iancu Rațiu se termină în acest fel dacă nu îl promovează pe el cap suprem al exilului românesc... Energia și banii pe care îi cheltuiește pe tot întinsul globului, dacă ar fi însoțite și de puțină înțelepciune, ar fi mai folositoare cauzei pe care o servește și alei sale personale".-

Pe lângă legitima apărare a demnității personale, reacțiunea dlui Ghilezan e și un întremător model de lealitate față de Consiliul Național Român, în al cărui Birou Executiv Central a fost de curând reales.-

&& În prefața unui album, de prin 1977, dl Sima ne desvăluie un extraordinar "secret": "În toate prigoanele -ne informează el-, dușmanii Legiunii și-au fixat ca scop să distrugă cadrele ei conducătoare". Păcat că n'a descoperit asta mai de mult: prin 1938-39, de pildă; poate nu mai zădărea, cu niște "haiducisme" de doi bani, pofta de sânge a sbirilor ce-aveau în cușcă floarea Legiunii! Sau... a știut: și-atunci?...

&& Din "Bire", numărul de Crăciun, aflăm, repetat de trei ori pe o jumătate de pagină, de moartea unor... "victime"; pe rest, mai jos, e vorba de niște bani, adunați "prin colecții publice și donatii particulare". Cu acest fel de a scrie "românește", eram obișnuiți de lungă vreme; speram numai, schimbându-se direcția, ca dl Câmpeanu să nu fie chiar așa de... tradiționalist.

&& Din publicația americană "New York Spectator", nr.7, aflăm că o firmă de avocați din Washington, "Dutton and Dutton", a editat "o circulară pe 12 pagini, protestând împotriva ajutorului anual de peste 3 bilioane de dolari acordat de USA Israelului din banii contribuabililor americani".-

&& Sub titlul "Țara", dl Radu Budișteanu publică în "Cuvântul Românesc" din Noembrie excelente sfaturi pentru Exil, trase dintr-o lungă experiență de primă linie în diverse ipostase. Fiul Șerban, o fi citind "Cuvântul Românesc"?...

&& Apropo de adunarea "democrată" din Paris, buletinul dlui Rațiu spune că "peste 120 de persoane au luat parte la desbateri, în cursul ședinței de deschidere sala fiind neîncăpătoare". La vot însă, vedem numai "45 pentru și 12 contra", deci, în total, mai puțin de jumătate. Și... ceilalți? Așa repede se evaporaseră?..

&& "Tribuna României" comemorează 100 de ani dela prima călătorie a "Orient-Expresului", ruta Paris-Viena-București-Constantinopol, drum făcut atunci, în Octombrie 1883, în 84 de ore, cu 5 vagoane. Acest expres există și azi (cel puțin până la București), dar, în ce privește România, numai cu wagons-lits; vara, se adaogă și un vagon, unul singur, pentru călătorii obișnuiți, dar și acesta împărțit în cele două clase, - în timp ce, pentru Budapesta, sunt vreo 7-8 vagoane. Faptul face parte tot din era, plină de progrese multilaterale, a lui Pingelescu...

&& Dl George Serdici ne trimite un comentariu critic al vizitei dlui George Bush la București, încheiat astfel: "Este timpul, credem, ca Administrația Statelor Unite ale Americii să înceteze de-a încuraja pe temnicerii noștri și să înceapă să considere cum ne pot ajuta cu adevărat".

&& Frumoasa activitate românească a dlui Lupan a adus replica slujbașilor Moscovei dela Chișinău, cari în "Literatură și Artă" din 1 Septembrie "răspund", la argumente, cu invective și sudălmii: parc'ar fi ciraci de-ai lui Sima...

CRONICA PESIMISTULUI

- Se întruniră la Paris, dintre ai noștri, la mijlocul lunii Noembrie, cu gândul ca să facă "ispravă mare". Așa ziceam, când aflară că ei altceva nu făcuseră, și cu acest prilej, decât s'au certat, s'au sabotat și blestemat reciproc, trântind uși demonstrativ. Apoi mai consumă pagini prin foile diasporei ca să-și demonstreze dreptatea ce o vor fi având, vorba satului, "în vârful ciomagului". Se întruniseră unii la Bruxelles, și iar cu sfadă și acolo a fost. Iată un "grup de lucru" dela Frankfurt, nu știu ce fel de lucru, s'a întrunit în Octombrie și au conchis "un dezacord total între membrii grupului de lucru". Ai din Australia de-a semeni au de referit numai conflicte și ponegriri reciproce. Un duh rău, o stafie bântuie prin diasporă: poftim, exilul românesc!...

- Sanda Golopenția-Eretescu își apără uzitarea și dincoace a ortografiei Academiei RPR din 1953, cu argumentarea, printre altele, că de 30 de ani în România se tipărește conform normelor acestei ortografii. Prin urmare, pe veci: piine - nu pâne, pâine; cînt, cîmp - nu câmp, cânt. Atunci, de ce chiar comuniști bine cotați, nu erau la timpul său de acord cu asemenea ortografie? De ce alții mai încoace, acum 7-8 ani, ridicaseră problema, cam timid, e adevărat, în condițiile date, să se modifice această ortografie ca neadecvată? Tu, Vatră, de ce scrii altfel și nu respecti "tradiția oficială" de 30 de ani?

- Ca pesimismul și dezamăgirea noastră să fie mai mari, vin acum unii și spun că astrologia și horoscoapele, cu care se ocupă și destui dintre compatrioții noștri, nu rezolvă absolut niciun fel de probleme, nu ajută. Unde să mai căutăm atunci niscaiva "semne" de bine? Căci, vedem, în rațiunea oamenilor nu le găsim.

Totuși, se vorbise într-o conferință la Institutul din Freiburg despre niște constante în ce privește datele evenimentelor istorice mai de seamă. Iată acum ce se constată din comparația destinelor a doi președinți ai Statelor Unite, Lincoln și Kennedy: ambii au fost împușcați în ceafă, în prezența soțiilor; în ambele cazuri a fost rănită câte o altă persoană aflată alături; Kennedy avea un secretar pe nume Lincoln, care opina că deplasarea la Dallas poate comporta primejdii; Lincoln dimpotrivă avea secretar pe un anume John Kennedy, care-l consilia să nu meargă la teatru; succesorii unuia și celuilalt la postul de președinte au purtat nume de Johnson; numele ambilor asasini erau alcătuite din 15 litere; ascendenții lui Lee Oswald au servit sub generalul Robert Lee, care fusese comandant și lui Booth, asasinul lui Lincoln. Acest asasin a fost la rândul său omorât, precum apoi și Lee Oswald, ambii din același tip de revolver. Se mai observă că toți președinții de după Lincoln au fost aleși sau au fost morți în ani terminați cu 0 : 1880, 1900, 1920, 1940, 1960, 1980.-

- Dacă nu s'a găsit nimeni să protesteze pentru persecutarea și chiar uciderea a milioane de oameni în China, mai ales în timpul "revoluției culturale", - iată că acum s'au găsit voci în lume să se ridice contra "politicii" urmașilor lui Mao de a dispune uciderea a 200.000 de câini! Câinia face parte din clișeele comuniste, inspirate din avansata experiență sovietică. Și'n RePeReaua noastră începuse ordinea în problema câinilor. Mergeau țintași emeriți pe ulițele satelor și împușcau până și câinii de pe treptele gospodarului!

- Austria este o țară mică, cu 83.000 km² și 8 milioane și jumătate de locuitori. Două treimi din suprafață e muntoasă, iar restul dealuri, coline, ceva câmpie. România noastră, comparativ e mare, cu 238.000 km² și peste 22 milioane locuitori, plus imensele ei bogății. Cu toate astea, comparând, poți zice că Austria ar fi în stare să cumpere numai cu țărățele ei România. Pentru că, scăpând de controlul comunist în 1954, și-a putut construi o țară cu adevărat industrială, pe când Românii au ajuns în întunericul de-acum, sub toate raporturile. Micul regat al României aproviziona cu vite, sare și cereale întreaga Dublă-Monarhie; Resereaua de azi e datoare vândută. Și sub raport turistic, fără să aibă mare, Austria e înaintea noastră, căci acolo lipsește furnicarul de polițiști puși să supravegheze pe turiști și pe autohtonii ce le dau bună ziua. Rezultatul: 9 miliarde dolari venit.

În Grecia, vezi încă din avion numai stâncă. Chiar pe coasta de la Mycene vezi o biată mică turmă de capre și nimic altceva. La noi, brazii și iarba grasă de munte se cațără chiar pe stânci. Totuși, în stâncoasa Grecie este de mâncare, iar în câmpiile noastre mănoase, nu! Turiștii ce se duc masiv în Grecia n'o fac numai pentru antichități, ci și pentru cer albastru și soare, pentru prea puținul nisip, din care noi iarăși avem din belșug, dar ce folos!

- "Prestigioase lucrări istorice românești apărute în Statele Unite și în India". E vorba de "prestigioasele": The entire Peoples. War for The Homelands Ug-

fence with The Romanians, și A Revolution and society in România..., ambele de generalul locotenent dr. Ilie Ceaușescu. Abordează, zice, o "problematică majoră", cu mare rezonanță de actualitate. Începuse cu o broșurică despre un pandur, Simion Mehedințeanu.

- Academicianul Saharov are toate drepturile și e liber, doar că trebuie să locuiască la Gorki, - a spus un portparolist sovietic. Nu de alta, dar se obosește cu trenul; și-apoi, să caute locuință! De altfel, e și "bolnav mintal", a mai zis împrișinatul acela, vorbind și în numele lui Saharov.

- Lech Walesa nu putu veni personal la Oslo să-și primească premiul "Nobel" pentru pace. Se putea trezi cu "domiciliul fix" dincolo de granițele țării sale. Și alții, ca Pasternak și Saharov, au procedat la fel. E o legătură între noțiunea de dinamită concretă, datorită căreia însinguratul Nobel și-a făurit bogăția, și dinamita la figurat, care face să explodeze materia umană pusă sub chingă.

- Prin 1980, 20 de persoane evadaseră din RSR, înghesuite într'un avion. Acum, în Decembrie, alți 16 Români, strecurați și încuiați într'un furgon voluminos de mărfuri au ajuns cu bine la Viena. E performanța impresionantă a unor disperați, care acceptă orice risc, numai să evadeze din temnița reseristă!

- Un ziar strein ne informează asupra metodelor de economisire a energiei în RSR. S'au alcătuit "comisii de energie" pe districte, s'au numit responsabili cu economisirea electricității pe blocuri sau grupuri de case, cu misiunea de a reduce la jumătate consumul de pân'acum. Nerespectarea limitei stabilite atrage excluderea imediată din sistemul energetic până și a unei comune, oraș sau district în întregime. Întreaga legislație reseristă e bazată pe amenințări, îngrădiri, excluderi: un război total cu bietul cetățean!

- Fiind jignit Alfonso XII, cu prilejul unei călătorii în 1883, satul Lihar din Spania a declarat război până va "șterge odioasa Franță de pe hartă". Starea de "război" a durat exact 100 de ani. Acum s'a făcut pace, la ceremonie asistând o delegație franceză în regulă, cum și un delegat al lui Juan Carlos.

- Tariful vânzării oamenilor a ajuns, pentru un neamț din Germania ocupată, la 90.000 de mărci de cap. Resereul are tot timpul să adopte metoda, adaptând-o "condițiilor specifice", și nu să se dea în spectacol cu bișnițaria aia de taxă școlară.-

Sava Gârleanu

SORCOVA ANULUI 1947 de Marioara Ianculescu (Segarcea-Dolj)

Oaspeți dragi din țara asta,	Cum te-a jumulit Tamara,	Să culeagă în colhoz
Vă mirați voi, cum se poate	Dacă nu ți-ai iubit țara!	Cât culegem noi din boz.
Noul an care ne vine	Să cântăm un marș celebru,	Sorcovică, sorcovea,
Să le știe toate-toate?	Marșul omului funebru,	Du-te'n chip de cucuvea,
Un moment de-aveți răbdare,	Sau mai bine sorcova	Ia pe Olea,
Noul an iată c'apare	S'o cântăm la Moscova.	Ia pe Colea,
Și, ntr'o slovă oltenească,	Sorcova, vesela,	Și îi trece peste Bug:
Ține mult să vă vorbească.	Să te duci la Moscova,	Sunt trei ani de când ne sug
Eu sunt anul 47	Pe Stalin să-l sorcovești	Să se ducă, ducă-se,
Nu vreau să vorbesc în șoapte,	Cât mai tare să-l lovești	Să se'ngroape'n U.R.S.S.
Nu înghit minciuna dulce	Până-i zdrobești oasele	Să moară tot sindicatul
Ca anul care se duce.	Cum ne-a spart el casele,	Să moară tot democratul,
Ia priviți pe '46	Până-i rupi picioarele	Cu Stalin și Susaikov,
Jerpelit până la oase,	Cum ne-a rupt ogoarele.	Alături de Molotov.
Descălțat și despuiat,	Toți Românii îl iubim	Și să duci din România
Parcă-i păstrăv afumat.	Și cu toți îl sorcovim:	CONDOLEANȚE în Rusia.

&& Comemorarea Românilor din Cimitirul Eroilor dela Soultzmatt (Alsacia), lângă Colmar, morți în Războiul Întregirii, a luat an de an amploare. Ceremonia viitoare va avea loc Sâmbătă 2 Iunie 1984, la ora 13, cu participarea cât mai multor compatrioți. În livada din fața cimitirului, pe malul pâraiașului, va avea apoi loc obișnuita agapă. Notați-vă data!

&& Cei ce trimit ceva spre publicare la CORESI sunt rugați să scrie totul la mașină, în rânduri nu prea dese, și nici chiar din margine în margine.

&& Cititorii cari au plătit contribuția la VATRA, în acest an, la Crédit Lyonnais (Paris), și cei ce vor mai contribui, sunt rugați să ne-o comunice printr'o carte poștală, deoarece Banca ne comunică numai sumele încasate, nu și numele donatorilor, așa că nu știm în contul cui să le trecem.

&& Mormântul lui Ginghis-Han din Ejin Horo a fost restaurat. E acolo și o uriașe statue a lui. E vorba de marele erou al mongolilor, oficial recunoscut.-

DESPRE FRĂȚII ÎNSTREINAȚI

Prof. Victor Papacostea, fiu al lui Gușu Papacostea-Gogu (1853-1912), întemeietor de școli românești în Macedonia, înființase la București o catedră de istorie a popoarelor balcanice și un Institut Balcanic, care au funcționat intens între 1942-1947, cu, dela o vreme, "specială privire la istoria Românilor din Peninsula Balcanică". Știa să ne arunce privirea în lumea fascinantă a romanității balcanice, evocându-ne viu textele Anei Comnena și ale altor cronicari bizantini, și să ne ducă prin "diversitatea și unitatea balcanică", alteori transpunându-ne în istoria lui Mihai Viteazul, Nicolae Bălcescu, ș.a. Aromânii, îmi spunea odată, au trăit timp îndelungat un fel de perioadă glaciară, stratul de gheață prins deasupra lor făcându-i să vegeteze; de-acum ghețarul a început să se topească... Dacă pe aromân nu-l recunoști la tinerețe după trăsăturile feței, la bătrânețe acestea îi apar întru totul caracteristice și atunci îl recunoști negreșit, oricum ar mimetiza și orice altă limbă ți-ar vorbi".

Printre foștii elevi admiratori, dispersați în lume, se mai găsește Dinu Adamășteanu și, până de curând, preotul N. Tănase din Canada. A scris la Graiul Românesc, Revista Macedoneană, Revista Aromânească, Revista Macedoromână, Rev. ist. rom., Balcania (pe care a și înființat-o), etc. După detențiune, în locuința în care era tolerat, o vecină, agentă provocatoare, îi făcea mizerii zilnic. La unul dintre "scandalurile" înscenate a căzut în comă și a murit.

Căutând să-și dea uitării păcatele, dată fiind și problema Balcanilor oarecum "la modă", regimul a admis publicarea materialelor sale în volumul "Civilizație românească și civilizație balcanică". Azi îi sunt reeditate și unele materiale privind pe Aromâni: Câteva note asupra familiei Sina (1788-1876), Despre corporațiile moscopolene, Theodor Anastasie Cavalioti, Protopiria lui Cavalioti "Ein Umicum", - toate la fel de interesante ca și opera tatălui său, Gușu, "În zilele redeșteptării macedo-române", publicată în 1924, care evidențiază românismul în "diversitatea și unitatea balcanică".-

- Revista de propagandă în engleză a lui Enver Hoge, New Albania, numără printre dicționarele limbii albaneze și glosarul lui Cavalioti "from Voskopoja (Korça district)", care "published his book entitled 'Protopiria' 135 years later, in 1770, in Venice. This book includes a Greek-Arumanian-Albanian glossary of about 1200 words". Nu se știe, sau deliberat se ignoră aici faptul că ceva mai târziu, 1774, Daniil din aceeași Voskopoja tipărise, tot la Veneția, un "Lexikon Tetraglosson", adică pentru limbile greacă, aromână, bulgară și albaneză, reeditat apoi la 1802. În vremea noastră, acest Lexikon Tetraglosson fu reeditat, cu studiu și comentariu, de către J. Kristophson în "Zeitschrift für Balkanologie", Heft I-1974, München. După cum vedem: nu în Albania, nici în RSR, și nici de către un albanez sau român, pentru motive deopotrivă de înguste, doctrinare...

- Grecia acuză Albania de persecutarea minorității de 400.000 greci-albanezi și consideră ca farsă scrisoarea pe care Enver Hoge ar fi adresat-o acestora: "Partidul muncii din Albania s'a îngrijit totdeauna ca voi să învățați bine, să cultivați și să desvoltați frumoasa limbă grecească, limba voastră maternă, s'o perfecționați și să cunoașteți marea bogăție și diversitate a datinilor grecești, mai ales a folclorului". Oricum, nu se știe să fi adresat așa generoase cuvinte și minorității aromâne din aceeași zonă. Șeful unei delegații albaneze la București, cândva, pe nume Ceauși, îmi arată pe membrul din delegație Papadumitriu și-mi spuse cu oarecare mândrie "democratică": Iată, el e vlah! Aromânul nostru n'avu încotro și se recunosc vlah, dar că deocamdată mai greu înțelege româna noastră din București. Era foarte liniștit, retras. La studii am avut coleg o vreme pe aromânul Teodor Papavli, din sudul ortodox al Albaniei.

Ciudat mi se pare și faptul că printre miniștrii ce-ar fi fost recent lichidați de Enver Hoge se găsesc nume ca Ficior, Hâncu, Nuși; iar printre albanezii dela Priștina, recte Kosovo-Iugoslavia, se găsea un director Hallil Vlahinea!

Președintele scriitorilor din Macedonia se numea Simon Dracula; directorul unui centru de difuzare a cărții la Belgrad se cheamă Nicola Dracula.-

- La ediția engleză, 1778, a cărții cunoscutului călător Alberto Fortis, Viaggio in Dalmazia (sau: prin țara Morlachilor-Mavrovlahilor, I-II, 1774), se află un apendice de 3 scrisori către ambasadorul britanic la Veneția, care lipsesc în toate celelalte ediții. În scrisoarea III e vorba și de "Românii velioți, de pe Veglia", care pe urmă, în veacul al 19-lea, "vor fi asimilați".-

- În legătură cu răscoala timoceană, 1883, se arată că unii erau înarmați "cu mari cuțite valahe, iar alții cu ciomege înfricoșetor de solide".-

- Cartierul oraşului Negotin, în care, la 1892, a fost ridicat un obelisc de marmură în amintirea eroului Haiduc-Velcu, se numeşte până azi "mahalaua valahă". Aici este şi "şanţul lui Abras", român sud-dunărean, combatant alături de Haiduc.-

- Referindu-se la cei 70% Români timoceni, revista "Komunist" din Belgrad scrie că "Sârbii şi Românii de acolo convieţuiesc în adevărată frăţietate, încât n'a avut încă loc vreo manifestare naţionalistă.. Vlasii şi-au însuşit benevol limba sârbo-croată.. considerată ca una maternă a lor, deşi în realitate nu e aşa". Căci, zice tot revista, ei vorbesc un grai vlaho-românesc. De aceea vin în şcoală cu foarte slabe cunoştinţe despre acea limbă... "maternă".

- Careva dintre sud-dunăreni, căruia îi ajunsese şi "Vatra" în mână, îmi scrie: "Io am căpătat gust de citit din vremea de când area la noi un jurnal "Vorba noastră". Am mai tot întrebat io de n'ar putea să măi fiie ala jurnal, ama nima nu ştie să-ţi spună".- Foia cu acest titlu, editată în grai provincial românesc în anii postbelici, a fost văzută prin 1970, un exemplar din 1945. Iar în "Actele simpozionului româno-iugoslav", 1979, vedem, la o temă de "interferenţe lingvistice", redată în facsimil, prima pagină a unui exemplar din "Vorba noastră", 1946. Titlu de text: "Un pas înainte în viaţa noastră. Conferinţia Rumânilor (Vlasilor) din ocrugu nostru" (=districtul).-

- Iarăşi se întâlniră, prin Noembrie, la Bucureşti, mai marii român şi iugoslav. Şi iarăşi repetară, în declaraţia comună, ce-au mai zis: că "existenţa minorităţilor naţionale sârbă şi croată în RSR şi a minorităţii române în Iugoslavia e rezultatul dezvoltării istorice, al vecinătăţii multi-seculare". Drept care, reiese, tot ce e "vlah, valah", e înafara dezvoltării istorice şi vecinătăţii şi deci nu se ia în consideraţie, nu intră la asigurarea drepturilor egale şi de "dezvoltare multilaterală a naţionalităţilor". Şi totuşi, ziseră ei în declaraţie, "o astfel de rezolvare este şi în spiritul normelor internaţionale adoptate de ONU, privind promovarea şi apărarea drepturilor minorităţilor naţionale"; se vede însă că Vlahii s'au pierdut pe undeva, pe margine de drum...

- Frânda Vlahă din Bridgeport, nr. 3/83, publică în aromână şi engleză un Apel către UNESCO în problema limbii vlah, "limbă cu vechime de mii de ani, care acum zi de zi dispare" în Albania, Bulgaria, Grecia şi Iugoslavia. Se aminteşte, printre altele, că problema o cunosc şi de ea se sezisează lingviştii, folcloriştii şi etnografiile. "Care popor oare nu-şi iubeşte limba? Noi ne adresăm la UNESCO, pentru dreptate!". Tot aci e pomenit şi eroul Pitu Guli, la 80 de ani dela moarte.-

- Preşedintele guvernului Macedoniei, Krste Markovski, s'a referit într'un discurs oficial la Skopie, vara trecută, la problema Aromânilor: "În ultimul timp ies la iveală şi unele probleme în legătură cu cercetări, în domeniul culturii şi în alte domenii, privind pe Vlasii. Socotim că ar trebui, în perioada ce urmează, să se acorde mai multă atenţie acestor chestiuni! La Skopie există, deja, o "suţată" aromânească, "Pitu Guli".-

- Dintre programele elaborate în ultimul timp pentru "Coordonarea Românilor din refugiu", vedem cu bucurie că cel al grupului din Anglia stipulează: "Românii liberi vor lupta deasemenea pentru respectarea drepturilor etnice, culturale şi religioase ale Românilor din ţările vecine - Ungaria, Iugoslavia şi Bulgaria-, din Grecia şi Albania şi din teritoriile de dincolo de Nistru (şi, bine'nţeles, ale Basarabenilor şi Bucovenenilor încorporaţi cu forţa)".

+ La Gyula, în Crişana "ungurească", s'a stins, la 13 Iulie, părintele protopop Teodor Misaroş, vicarul Românilor ortodocşi din Ungaria. La înmormântare au slujit opt preoţi din parohiile române ortodoxe locale, în frunte cu episcopul Vasile, venit dela Oradea ca delegat al Patriarhiei din Bucureşti.- S.G. Bănăţeanu

&& "Il Borghese" din 13 Noembrie dedică, prin pana lui Francesco Grisi, o pagină lui Mircea Eliade, prezent, în Octombrie, pentru o săptămână la Palermo, unde fusese invitat pentru primirea premiului "Mediterraneo", ceremonie ce-a prilejuit venirea multor savanţi în capitala Siciliei. Dintre premiaţii din trecut, notăm pe prof. Marcello Camillucci, trăit în România.-

&& La Paris a avut loc la Collège de France, 19 Noembrie, comemorarea istoricului George Brătianu, elogiât de profesorii Lemerle, Balard, Guillard şi Rogister; dintre români, de diplomatul Neagu Djuvara.-

&& Suntem informaţi că I.P.S. Valerian Trifa a căpătat dreptul de a rămâne în America. Aşadar, până la urmă tot a biruit bunul simţ!-

GHICITOARE: Este hădă şi boccie / Şi-a pus zece la chimie; Este prost şi dă din mână / Şi-are patru la română; Dacă cumva o ghiceşti, / 25 de ani primeşti...

&& Sâmbătă 14 Ianuarie 1984 a avut loc la Paris, în sala Bisericii Române libere din rue Jean de Beauvais, catedrala Episcopiei respective, ședința de constituire a noului Birou Executiv Central al Consiliului Național Român. După depunerea mandatului fostei conduceri de către secretarul ei general, av. N. Guguianu, conducerea lucrărilor a revenit d-lui dr. P. Vălimăreanu. Dintre cei 15 membri, recent aleși, au mai luat parte: dr. Al. Bidian, av. Horațiu Comănicu, Lia Constantinescu, N. Constantinescu, M. F. Enescu, N. Evolceanu, Cicerone Ionițoiu, ing. Paul Morcov; iar prin delegație: Ion Ovidiu Borcea, Zahu Pană, I. Teodorescu-Făget, dr. Emil Vi-caș; absent, av. Emil Ghilezan, a cărui delegație n'a sosit la timp.

Dl Vălimăreanu a adus un pios omagiu memoriei lui Nicolae Penescu, om de energică acțiune patriotică, căruia Consiliul Național Român îi datorește foarte mult, - și mulțumiri fostei conduceri, în frunte cu dl Guguianu. Debandada adunării din rue Ribéra era de așteptat, dar noi n'avem nimic din asta; o împărăție nu devine mare fiindcă s'a prăbușit împărăția de alături - spunea un mare pedagog ci numai dacă în sine are sănătosul sâmbure de desvoltare. Tăria trebuie deci cătată înăuntru, arzând ispitele veleitare. Iar cine are chef de harță - mai spunea acel iluminat -, să se bage între dușmani, iar casa să și-o cruce de ciondăneli. Să nu facă ce face pupăza... Alegerile pot să aducă și surprize, dar faptul n'are importanță, deoarece cu atribuții sau nu, funcții sau ne-funcții, toți suntem datori a fi prezenți în marea înclăștare. Importantă e numai solidaritatea noastră, care-i ușor de obținut, dacă toți sunt animați de-aceeași fierbinte dragoste de țară, de-aceeași abnegație și râvnă pentru eliberarea ei, cum și de respectul deciziilor majorității, ca în orice democrație demnă de străvechea Atenă.

Trecându-se apoi la alegeri prin vot secret, după criticile de rigoare și constatarea că propușii nu aveau contracandidați, au fost proclamați aleși: ca președinte, av. Horațiu Comănicu; vicepreședinte, Cicerone Ionițoiu, cunoscut scriitor, unul din rarii băjenari ce înțeleg prin luptă să mulțumească Cerului că i-a făcut iar liberi; secretar general și, provizoriu, casier, N. Evolceanu, tot dintre noii refugiați, credincios imperativului eliberării Țării. S'au fixat apoi jaloarele activității viitoare. Să fie într'un ceas bun!...

&& La Free Europe s'a citit, de Anul Nou, mesajul către Țară al Consiliului Național Român, în care, după ce se enumeră nenorocirile aduse de regimul de ocupație, se proclamă imperativul luptei cu orice preț. "Când națiuni noi se constituie în State moderne și libere, României, cu istoria și civilizația lor bimilenară, nu se pot resemna sclaviei comuniste".-

- Doamna Lia Constantinescu, secretara particulară a Regelui Mihai, ne trimite Mesajul Regal de Anul Nou, adresat Românilor din Țară și Exil. "Nu sunt într'adevăr învinși și robiți - citim printre altele - decât acei cari acceptă și aprobă robia, pe când atâta timp cât destule capete lucide și mâini puternice mențin în lume flacăra libertății, aceasta nu poate și nici nu va muri.. Poporul român a răzbit peste prea multe veacuri de asuprire ca să se plece astăzi față de o ideologie totalitară, străină și ostilă identității lui".-

&& Ni se comunică din Statele Unite că I. P. S. Valerian Trifa a demisionat, la 3 Decembrie, din postul de cap al Bisericii Ortodoxe Române libere din America; demisia intră în vigoare la 28 Iunie 1984, când I. P. S. Sa împlinește 70 de ani.

&& La 65 de ani dela înfăptuirea României Mari, pr. D. Em. Popa a făcut Duminică 4 Decembrie, în catedrala episcopală din Freiburg, un parastas pentru făuritorii Marei Uniri, cum și pentru Corneliu Codreanu, Nicadori și Decemviri, dela a căror mișlească asasinare s'au scurs 45 de ani.

&& Dl Vladimir Fulger, coordonator al secției române din Asociația Internațională pentru Drepturile Omului (sediu: 6000 Frankfurt, Kaiserstr. 72), roagă pe cei ce apelează la serviciile acestei organizații să menționeze clar și complet datele personale; iar cei ce scriu din țară, să nu se grăbească cu obținerea pașaportului de plecare definitivă înainte de a avea certitudinea vizei de intrare în țara dorită.-

&& În seara de Vineri, 13 Ianuarie s'a făcut la Paris, în biserica română liberă din Jean de Beauvais, un parastas pentru pomenirea lui Ion Moța și Vasile Marin, de la a căror jertfă tocmai se împlineau 47 de ani. Pomenirea celor doi luptători anticomuniști, căzuți la Majadahonda, se face și la München, unde slujește, Duminică 22 Ianuarie, părintele protopop D. Em. Popa.-

&& La 6 Ianuarie a avut loc la Biblioteca Română din Freiburg serbarea obiceiurilor de Crăciun, despre care a vorbit prof. Habenicht. Publicul, animat de prof. Gurău, a cântat colinde, tânărul Iulian Ardeleanu a recitat Plugusorul - și toți s'au veselit la un pahar de vin.-

&& De Bobotează a avut loc, în Catedrala Episcopiei Române libere din Freiburg, botezul pruncului Ștefan Cristofor Mocanu, odraslă a familiei dr. Mocanu.

+ Din țară ne vine trista veste a morții avocatului Alexandru Constant, legionar cu mulți ani de pușcărie, fost ministru. Tot acolo au mai decedat: cunoscuta avocată Lizeta Gheorghiu, nelipsită la toate procesele legionare; Doamna Maria Ionescu, ardeleancă, văduva preotului Duminică Ionescu, comandant legionar.-

&& O gazetă de prin Suedia, Curierul Românesc, - dornic să se orienteze în cele bisericești, s'a apucat să solicite interviuri "unor personalități din exil", și prima "personalitate" peste care a dat a fost dl Șuga. Care găsește că în Exil nu e decât o singură episcopie românească: cea de la Paris. Cu cea din America nu știm ce are, de a desființat-o; poate din pricină că, spre deosebire de cea de la Paris, aceea are și episcop, ba chiar doi! Cea din Germania, iar nu există: pentru că n'are episcop - parcă cea de la Paris are! Nu numai că n'are, dar e supusă unui sinod țarist, pe ale cărui hărți Basarabia noastră e trecută ca cel mai autentic pământ rusesc; acea Basarabie, pentru care dl Șuga asudă atâta! Dar se vede că tricolorul servește doar de alibi, ca în dosul lui să facă alte alea.

Episcopia din Freiburg nu-i canonică, zice d-sa, pentru că-i supusă... Patriarhiei Ecumenice de la Constantinopol - carea, se vede, în loc să rămână cap suprem al Ortodoxiei, va fi trecut între timp, spre marea indignare a dlui Șuga, la vreo sectă... Organizatorii acestei Episcopii, mai zice el, în stilul său propriu, tuciuriu ca și stilul și exprimarea, "puteau să-i dea numele de... crescătorie de pești, de albine sau chiar de porci". Strict autentic! D-na Silvia Constantinescu, redactoarea foii, va fi fost răpită de ortodoxia termenilor, de i-a publicat.

Dl Șuga aparține, politicește, sectei dlui Sima, năzdrăvanul ce și-a inaugurat fabrica "omului nou", hipermoral, cu un copil din flori, pe care l-a lăsat apoi, conform ortodoxiei cucului, pe seama altora, stârnind astfel entuziasmul câtorva "legionari", promoția Brădescu-Bălănescu; iar bisericește, ține de Episcopia părintelui Boldeanu - carea, după chiar expresia lui Șuga, nici nu există, de vreme ce episcop n'are! Ajunși aici, am vrea acum să știm dacă cei doi, H. Sima și Boldeanu, își însușesc părerile și termenii emeritului lor exponent. O precizare e imperativă. Mai ales când se știe că nicio frunză nu se mișcă, în grupările celor doi, fără de știrea, indemnul sau chiar porunca lor. Căci, dacă e pe răfueți, trebuie avută în vedere tradiția Legiunii, care niciodată nu s'a bătut cu grăjdarii, ci numai cu mandatarii și stăpânii.-

&& În cadrul obișnuitei agape ce-a urmat slujbei, oficiată de păr. protopop D. Em. Popa, s'au sărbătorit anul acesta, la Düsseldorf, și datinile de Crăciun, prin grija familiilor ing. Dobrescu și ing. Spânachi. Cuvântul festiv l-a rostit cunoscuta etnologă Ioana-Maria Ionescu din Bochum; printre colindele ce-au urmat, cântate de toți, pruncii Arnăutu au executat la orgă melodii germane, iar soții Poenaru un duet de arii românești. "Iar când flautul dnei Poenaru rostogolea în unde trilurile doinei Oltului, ochii fraților deșărați prind a se umezi", ni se scrie. Moș Crăciun și-a golit sacul atât la copii, cât și la cei ce-au fost cândva copii.

&& Adunarea anuală a Societății Academice Române, secția Germania, a avut loc la München, 30 Decembrie, prezidată de prof. Sporea. Un moment de tăcere pentru defunctul Mihai Cismărescu, darea de seamă, complectarea comitetului prin alegerea dlui Ion Cicală și a dnei Ioana Angelescu, respectiv consilier și cenzor.-

&& Duminică 15 Ianuarie, la biserica română liberă din Köln s'a sărbătorit Unirea Principatelor, despre care a vorbit, cu inimă, dna Elisabeta Popescu-Kermel, după Sf. Liturghie, oficiată de pr. prot. D. Em. Popa. Aniversarea istoricului eveniment are loc și la Paris, Duminică 22 Ianuarie, în sala bisericii din Auteuil, promovată de Asociația foștilor combatanți, a foștilor deținuți politici, Consiliul Național Român, Casa Română, Bisericile ortodoxă și unită, având ca vorbitor pe dl prof. Petre Năsturel și cu concursul corului Bisericii Române Ortodoxe.- Unirea mai e sărbătorită la Heidelberg, Sâmbătă 28 Ianuarie; se va oficia un Te-Deum, iar pomenirea Domnitorului Cuza va face-o pr. dr. Viorel Mehedințu.-

&& În continuarea proslăvirii Unirii de la Alba Iulia (1918), Tribuna României aduce și contribuția "martorilor oculari" (Blaga, Clopoțel, Silviu Dragomir, etc.). Entuziasmul povestirilor acestora e răcorit de articolul următor, "Canalul Dunăre-Marea Neagră": exact etapa parcursă de la epoca Brătienilor la a lui Ceaușescu! "Potriveala", să fie numai întâmplare? Oricum, grozav de elocventă!

&& În deceniul 1970-80 au pierit numai în Europa, ca urmare a accidentelor de mașină, un milion de oameni, iar 20 de milioane au fost răniți. Ar putea face un război, "normal", mai multe victime?...

MEMORIU ÎNAINȚAT PAPEI IOAN PAUL II

Sanctitate, Vă este bine cunoscut faptul că, în numeroase localități din Transilvania și Banat, două vechi provincii românești, există comunități înfloritoare de credincioși catolici de naționalitate și de limbă română, care frecventează deci în mod regulat bisericile catolice. În multe locuri, noi, credincioșii români, suntem majoritari față de numărul total al enoriașilor. Totuși, în detrimentul formării spirituale și al salvării sufletelor, - contrar dispozițiilor conciliare și cu totul contrar sentimentului nostru național, asistența noastră spirituală se face numai în limba maghiară sau, în unele locuri, în cea germană, - limba română, cu foarte puține excepții, fiind exclusă din principiu de la cultul divin. Buni credincioși, fideli credinței catolice și în același timp devotați limbii noastre materne, noi Vă rugăm să faceți totul pentru introducerea limbii române în bisericile catolice din Transilvania și Banat și pentru constituirea aici a parohiilor catolice de limbă română, care să ne cunoască sufletul și tradiția și să se devoteze pastorației noastre. Se cunosc cazuri concrete, în care mons. Marton Aron și mons. Jakob Antal, episcopi de Alba Iulia, au dat dispoziții ca în unele biserici să se celebreze liturghia și în limba română, pentru credincioșii români și românofoni, dar, sub diferite pretexte, aceste dispoziții au rămas literă moartă. Faptul este foarte dăunător Bisericii, deoarece unii dintre credincioși au început să frecventeze bisericile neoprotestante, unde limba română nu constituie o problemă ca în bisericile catolice.

În trecut, folosirea exclusivă a limbii maghiare în bisericile catolice, ca lingua vernacula, a dus la maghiarizarea multor români, mai ales din rândul nobilimii, și la considerarea catolicismului ca un instrument al politicii de desnaționalizare. Vechile comunități catolice românești, odinioară destul de numeroase în Transilvania și Banat, au dispărut în decursul istoriei din cauza acestei tendințe contrare firii, precum și datorită lipsei clerului de naționalitate și de limbă română. Astăzi conștiința noastră națională este vie și deci acest pericol nu mai există. E însă cu totul firesc ca noi să dorim cu ardoare liturghia, predica și catehizarea în limba maternă. Refuzul categoric al unor preoți maghiari, atât al celor din generația mai veche, cât mai ales al celor din generația nouă, de a ne acorda asistență spirituală în limba română, oferă cea mai bună ocazie adversarilor credinței noastre să confunde Biserica Catolică cu cea maghiară și catolicismul cu șovinismul, care este străin spiritului creștin iar pe noi, catolicii români, să ne considere drept trădători sau cel puțin înstrăinați de patria și de tradiția străbună. Atașați fiind cu toată ființa de patria și de națiunea noastră, noi, credincioșii catolici români, considerăm o nedreptate strigătoare la cer faptul de a fi privați de limba proprie în practicarea cultului divin și ne simțim adânc jigniți în sentimentul național și în credința noastră catolică, aflându-ne în această situație umilitoare și foarte penibilă sub orice aspect.

În decursul istoriei, voievozii celor trei țări române au luptat mereu pentru apărarea Europei și a creștinismului, fără a ține seama de divizarea confesională, de ortodoxie sau de catolicism. Pe cât le-a fost cu putință, ei au întreținut relații bune cu Sfântul Scaun Apostolic. Aceste bune relații sunt așteptate și astăzi de noi, în interesul nu numai al nostru, al catolicilor români, ci și al întregului popor român. De aceea Vă implorăm stăruitor să binevoiți a ne ajuta cât mai mult, pentru ca dezideratul nostru sfânt să fie neîntârziat împlinit. Prin introducerea limbii române în bisericile catolice din Transilvania și Banat și prin constituirea parohiilor de limbă română, noi nu voim sub niciun motiv îndepărtarea altor limbi, ci dorim numai exercitarea cultului divin și în limba noastră, după tradiția noastră, pentru noi, catolicii români. Aspirația noastră firească și legitimă, de a ne practica credința în limba maternă, nu vrea să împiedice pe credincioșii de alte naționalități de a-și practica credința în limba și după tradiția lor proprie. Suntem siguri de ajutorul substanțial al Sanctității Voastre. De aceea Vă mulțumim din toată inima și Vă asigurăm de devotamentul și de adâncă noastră recunoștință. Iubirea Sanctității Voastre față de noi, de poporul și de patria noastră și grija părintească față de limba, de tradiția și de valorile noastre spirituale ne vor întări și mai mult credința, speranța și iubirea. Pentru noi, Roma lui Petru este și Roma lui Traian, a cărui columnă amintește lumii originea și credința noastră romană.

Vă mulțumim de asemenea și pentru marea operă pe care o desfășurați cu atâta energie pentru apărarea valorilor umane și a păcii în lume.

Vă cerem binecuvântarea apostolică pentru noi, pentru toți credincioșii ca-

tolici din România, pentru întregul nostru popor și pentru țara noastră, ai cărei fii devotați suntem.

Cu credință, cu speranță și cu iubire în Domnul.

15 Octombrie 1983

CREDINCIOȘII CATOLICI DIN TRANSILVANIA ȘI BANAT(ROMÂNIA)

COMEMORAREA MORȚII CĂPITANULUI LA RADIO MIAMI(FLORIDA)

Astăzi, 30 Noembrie, exact acum 45 de ani, în timpul mohorâtei și friguroasei dimineți a acestei fatidice zile o teribilă dramă începea să se desfășoare în curtea sumbrei închisori din Râmnicul Sărat, în mica țară balcanică România.

Patrusprezece tineri respirau ușurați aerul proaspăt și curat al nopții, adunați pentru prima oară de mult timp în curtea închisorii. Stătuseră până atunci închiși în celule mici, îngrozitoare, unde zi de zi erau obiectul celor mai crude torturi și maltratări. Erău temuții și odiații capi ai Legiunii Sfântului Arhanghel Mihail, cea mai eroică și pură dintre toate mișcările naționaliste europene din acea epocă. Șeful ei, Corneliu Codreanu, cu plămâni roși de ftizie, căpătată în timpul înfiorătoareii detenții, surădea totuș și încuraja pe tinerii săi camarazi. Știau cu toții că merg la moarte. Era mai bine, însă, față de înspăimântătoarea existență dusă până atunci, ca îngropați de vii. Da, moartea era, pentru ei, ca o odihnă meritată, după împlinirea datoriei. Părăseau o viață care pentru ei toți deabia începea; o viață pe care, ca oameni tineri, plini de iluzii și speranțe, o iubeau intens, dar, pentru ei, dragostea pentru România, patria lor străbună și eroică, era și mai intensă decât ceea ce puteau simți pentru propria lor viață. Fără ajutorul nimănui, înarmați doar cu acel curaj mitologic ce inspiră numai cauzele bune, s'au ridicat, au luptat și au triumfat împotriva gigantilor din zilele lor.. comuniști, plutocrați răi și egoiști, ipocriții și lașii demoliberali și un rege ce nu-și merita tronul pe care sta.

Toate aceste forțe răuvoitoare s'au abătut într-o zi asupra lor, ca un cârd de corbi flămânzi și feroși, până ce simpla și excepționala greutate a materiei și a trădării a terminat prin a-i zdrobi fizicește.

Marele Corneliu Codreanu a fost atât de generos, atât de imens, că nici chiar în vremile victorioase nu mergea contra monarhiei, căci înțelegea că tradițiile trebuiau respectate și menținute; cerea numai să se reformeze și îndrepte ce era necesar. Și în România din acea epocă, multe erau lucrurile ce trebuiau reformate și îndreptate. Dar, concepția lui nu plăcea. Curajul lui era temut. Prezența lui măreață și elegantă era urâtă.

Aceștia erau mândra Gardă de Fier a patriei lor. De aceea trebuiau isprăviți, exterminați, asasinați. Și... i-au asasinat, strangulându-i încet, urmând un vechi și teribil ritual, pe toți patrusprezece, cu corzi de pian. Un călău pentru fiecare. Da... și ce ironie... patrusprezece eroi și patrusprezece asasini mișei, uniți pentru totdeauna în Istorie. În pădurea din Tâncăbești! Ucigașii au îngropat apoi pe ascuns cele patrusprezece cadavre, acoperind așa crima lor abominabilă, cum obișnuiesc totdeauna a proceda ipocriții plutocrați și demoliberali, cari nicio dată n'au curajul să acționeze pe față și la lumina zilei. Nici cel puțin n'au permis lui Codreanu să spună câteva vorbe de rămas bun camarazilor. Nu, căci pe acești așa ziși democrați îi sperie totdeauna cuvintele celor buni.

În sfârșit, am crezut de bine să dedic modestul spațiu al comentariului meu de azi ca un omagiu acestor martiri pentru o lume mai bună, mai ales gândindu-mă că nefericita Românie îndură azi, cași Cuba, patria noastră, tirania comunismului.

Sunt puțini Români cari trăiesc printre noi, dar dacă din întâmplare dați peste vreunul din ei, întrebați-l de Căpitan, Corneliu Codreanu, pentru ca să știe acești Români că noi, Cubanii, suntem capabili să înțelegem și să simțim și durerea altor popoare!

Felipe Rivero

&& "Legiunea în imagini", e titlul unui album, tipărit de dl Sima. "Am dat precădere -scrie el- acelor care fixează momente importante din viața Legiunii, oferind mai puține din acelea care au mai mult o valoare afectivă". Așa că cei ce se așteptau să vadă și o anumită poză, document elocvent al felului de luptă dus de "comandant" cam pe vremea când pregătea plecarea la moarte a echipei Tănase, au rămas cu mâna goală... Păcat! Poza în chestie n'avea, de fapt, numai valoare "afectivă". Ea constituia, concomitent, și un moment destul de important din viața Legiunii: căci numai așa s'a putut ea descotorosi de huimă, lăsând-o cadou doar câtorva, cu care se aseamănă...

&& Lăsatul secului de Paști cade Duminică 4 Martie; Paștele, la 22 Aprilie.-

DORURI ȘI NECAZURI

I.-St.Unite: Se pare că ne apropiem cu pași repezi de deslegarea dorită.Ține VATRA tot pe linia I-a,pân'om ajunge la Câmpulung.Iată și contribuția mea!

E.-Germania: VATRA va rămâne un document de valoare pentru frământările de azi. Exemplarele din Istanbul le păstrez pentru un viitor Centru de Cercetări.Alăturat am pus un mic obol pentru revistă.

M.-Italia: VATRA e o adevărată bibliotecă universală condensată,prin conținut , ideii și spirit.Apreciez observațiile,împunsăturile,ironiile(ca unul ce pe vremuri am practicat umorul),dar și înțelepciunea și adevărul.

S.-Canada: De sărbători am răsfoit Biblia,ca să constat cu consternare că ediția pe care o am eu folosește "î" și "sînt",adică pervertirea introdusă de Graur.Fiind Biblia cea mai statornică lectură a creștinului,găsesc că e intolerabil...

N.-St.Unite: Iată și vremea când Românii care primim VATRA să ne trimitem contribuția.Primiți alăturat 50 de mărci,cu regretul că,fiind pensionar...

B.-România: Vă invidiez c'ăți fost la Roma.V'am urmărit prin emisiunile de radio.Sunt momente unice în istoria noastră,la care aș fi venit cu plăcere...

D.-St.Unite: Anul Nou să ne aducă bucuria de mult așteptată,scăparea Neamului din chinga bolșevică.Alătur 40 de dolari pentru VATRA.

F.-St.Unite: La 33 de ani de mari servicii aduse cauzei românești,doresc VETREI să continue cât de curând pe meleagurile Patriei libere.Alăturat 25 dolari.

T.-St.Unite: Sărbători fericite și la mulți ani.Anexez un cec simbolic.

S.-Germania: Cu calde urări de Crăciun și Anul Nou,anexez 100 DM pt VATRA.

T.-Germania: 1984 cu triumful luminii asupra întunericului și minciunii!

N.-Spania: La mulți ani! Anexez un cec internațional de 20 dolari.

R.-România: Cândva știam "Ce repede trec anii!".Când ne-am cunoscut,"Eram tânăr ca frăguța",și acum... Susurul cald al colindelor,frumoasele costume ce mai apar cu această ocazie,mirosul îmbietor al sarmalelor cu caltaboș,iar înaintea lor un păhărel de țuică bătrână de prună și,capac bun,două-trei păhărele de vin din dealurile noastre,trezesc și din morți.Poate sarmale se găsesc și acolo,dar fierte în oale mari de pământ smălțuite,e un secret de fabricație.Și vin de Târnavă veți fi având acolo,că aici nu se mai vede,pentru noi cei de rând.Ilustrata Dv din Italia a făcut până aici exact trei săptămâni...

N.-St.Unite: Vă urez forțe noi,pentru a ajuta oropsitul nostru neam.Acî,20 dol.

M.-Canada: Anul Nou cu sănătate! Pentru VATRA,ca în fiecare an,15 dolari.

H.-Canada: S'a dus și preotul Tânase,omorît într'un groaznic accident de automobil.Fusese mișelnic atacat în presă,la radio și televiziune de Liga Evreilor.I-au aruncat în casă și o viperă,i-au spart geamurile,i-au mânjit casa cu semne de batjocură și insultă,iar în timpul nopții era amenințat la telefon: "Nazistule criminal,fă-ți testamentul,căci curând te vom omorî!".Cu mare jale de popor,venit din USA,Canada și Europa,am avut înmormântarea preotului iubit. Convoiul funerar,de peste una sută de automobile,a fost condus de poliție...

G.-Australia: Ne-ați umplut inimile și ne-ați umezit ochii cu "Fratele Ion".Niciodată n'am citit sau simțit mai mult adevăr despre un popor pus la răscrucea răutăților și la cheremul celor ce trag sforile și lucrează la "distrugerea destinului creștin al omenirii",cum ziceți în încheiere.Faceți-o mai departe așa,dovedind -încă odată- că Legiunea a dat cei mai buni români din istorie.Pătrunderea ideilor Căpitanului în suflete s'a făcut cu mare ușurință,pentru că aveau la bază niște virtuți de valoare permanentă: cinstea,omenia,adevărul și dreptatea.Din păcate,asemenea oameni se nasc extrem de rar,și forțele ce subminează destinul creștin al omenirii se pun imediat în mișcare și-i anihilează,- și tot pe ușa din dos,cum s'a făcut în întreaga istorie.- Vă trimit și mica mea contribuție.Văd că Legiunea a fost și este totdeauna în primele rânduri!

M.-Germania: La adunarea din Paris au fost oameni și oameni.Unii au căutat să apere Garda,iar alții,în frunte cu tânărul Budișteanu,au căutat să arunce cu noroi,și chiar mai mult... Era groaznic să ascuți atâtea mârșăvenii! Unii dela Paris au apărât CNR-ul,alții dădeau cu bâta în el.Au fost discuții tari.La urmă unii au plecat,iar organizarea exilului,de către ei,a rămas baltă!

R.-Germania: Dl Câmpeanu scrie că a plecat din sală din cauza unor manevre.Eu n'am fost manevrat de nimeni,dar,dacă a plecat din sală,pe cine era să aleagă lumea? L-a ales pe cel ce a rămas și care s'a angajat să facă treabă,chiar dacă fusese insultat,scriș și verbal,fără să răspundă.Proiectul adoptat nu deranjează celelalte asociații românești,ba cuprinde cam aceleași principii enunțate la Madrid,sau înscrise în statutul Consiliului Național Român.

C.-Italia: Mă bucur că ați fost la beatificarea Fratelui Ieremia, care nici nu știa carte, dar a pus în mișcare pe Români de pretutindeni. Viața lui a reeditat-o dl Drăgan în 1982, cu adaos de fotografii și prefață, unde printre sfinți îl pune și pe Sofronie. Acesta, dacă nu mă înșel, e Stan Popovici din Cioara, ghioagarul canonizat de Marina. Era probabil sârb, "prieten al românilor cași sârbii de azi", zic eu. Petru Maior, în Istoria Bisericii Române, pag. 110, zice că era "negru ca un țigan", și "predica ne-unirea nu numai cu gura, ci și cu băta".

C.-St. Unite: Alăturtez 20 dolari pentru VATRA. Îmi place mult cum apare, vă apreciez pentru atitudine; o viață întreagă ați rămas pe o poziție de primă linie în slujba binelui și a dreptății, în slujba Neamului Românesc.

G.-Italia: V. Brătianu mă informează că treburile la Paris n'au mers bine. Ca să nu fie Rațiu protagonist, ceilalți l-au inventat pe Chintescu ca să fie amfitrion. Adunarea s'a terminat cu scandal când Rațiu voia să fie proclamat președinte. Câmpeanu, Korne și alții voiau să fie ei șefi. Ce circ și cât de nesperios acest exil românesc!

B.-Argentina: Trimit 30 de dolari pentru VATRA, poate să facă Dumnezeu minunea s'o citim împreună la sediul nostru din Str. Gutenberg în București! Vă rog să-mi trimiteți tot ce-a apărut și va mai apare în editura CORESI. Pe Dl Nicolae Constantinescu, cu tipografia Coresi, îl felicit din inimă și-l îmbrățișez.

M.-Franța: Acțiunea pentru pâr. Calciu ia amploare; cea pentru ajutarea refugiaților dela Traiskirchen a dat rezultate neașteptate. Vom trimite memorii Papei și Patriarhului din Constantinopol. Vă dorim spor la lucru și cât mai bune rezultate, pentru că succesele Dumneavoastră sunt și ale noastre.

P.-Italia: Preotul reserist de-aici îmi trimitea de câtva timp "Ortodoxia Română". Acum, voia să mă și vadă. Am răspuns scurt, la telefon, "că nu vreau să am de-a face cu biserica susținută de Legatie"! Noi suntem ca furnicile ce ne vedem de mușuroaiele noastre fără să ne preocupăm că în ogradă se plimbă mujikul în ciubote! Toată speranța e în America, dar și acolo fermentează aluatul satanei. După Grenada, peste 80% din americani erau favorabili intervenției, pe când cei ce au monopolul presei și televiziunii erau cu totul contra! Deputați democrați pretindeau, chiar, că Reagan ar fi călcat Constituția!

M.-St. Unite: Americanul care-mi scria în Iunie 1977, citise Cartea Căpitanului, abia tradusă, și o găsea "foarte interesantă". Aflu - adăogă el - că Arhiepiscopul Trifa e săcâit și persecutat de evrei pentru faptul de a fi fost membru al Gărzii de Fier. Pentru patriotismul lui de tânăr, înfruntă acum deportarea și probabila ucidere printr'un tribunal sionist. Dacă ar fi după ei, noi toți am fi traduși judecății în Israel. Am lucrat cu grupuri anti-bolșevice 39 de ani. Ce-or să-mi facă? Să mă ducă în Rusia la judecată?...

Enumerând, în "Țara și Exilul" pe Martie, limbile "civilizate", dl prof. Sima omite engleza. Omite și Cartea Căpitanului, și pe a dlui Bacu, traduse în acea limbă: nu le pomeneste nicăieri. Ce n'a făcut el, nu există pur și simplu! Ar zice unii că e micime sufletească, nimicnicie omenească, mișelnicie; dar, după dosarul cu pricina, ce să ne mai mirăm? Pentru cine și-a dat Bulbuc viața!!!

M.-Franța: ..că bine vedem cum copiii canaliilor de erii mărșăluiesc pe urmele taților, ca să se'mplinească zicala că: Ce iese din pisică, șoareci prinde! Și șoarecii, sau iepurii de belit, cum spunea Gavrilă Marinescu, noi suntem! Noi cari, deși le-am întins mâna, au refuzat-o, sau au ținut-o atâta vreme cât le-a servit, ca apoi să se desprindă ca de leproși, și să ne atace furios (aș zice talmudic, de nu m'as teme de acuzația de anti-cutare). Dar proștii, mult mai numeroși decât deșteptii, își merită soarta; doar Lăpușneanul nostru le-a dat dreptate, o singură dată, dar, și asta, pentru că i se făcuse lehamite de Moțoc ticălosul.. Anul acesta n'am întâlnit niciun pui de Român, ca'n alți ani; deci aștept cu nerăbdare Vatra, ca să văd, în primul rând, cine dintre-ai noștri și-a spart pipa. Pentru Vatra am trimis ceva pițule prin contul din Paris.

S.-St. Unite: La mulți ani! Primiți, primiți vă rog, mica mea contribuție la Vatra.

&& Români din München au sărbătorit în seara de 3 Decembrie, la Centrul Cultural, cei 65 de ani dela întregirea României. Prezentat de mons. Bârlea a vorbit, despre unirea Transilvaniei, dl Ion Cicală, adăogând la împrejurările istoricului act și mărturiile unor participanți, ca Lucian Blaga sau Veturia Mănuilă. Corul Misiunii Române, condus de dna Doina Tăutu, a intonat melodii patriotice.

Tot aci a avut loc Sămbătă 17 Decembrie, organizată tot de Misiunea Română Unită și cu acelaș cor, o seară de colinde, - sărbătoare repetată, pentru copii, în după amiaza de Vineri 23 Decembrie.-

S E M N A L Ă R I

- Aurel Pop, Calcifieri "istorice"; Horia Stamatu, Inactualitatea materialismului; C. Aronescu-Bărăgan, Aura Buzescu; Remus Radina, Et in Arcadia ego, în "Cuvântul Românesc", Oct. 1983.- Aurel Pop, Obsesia "externă" la Români; Const. Mares, France, la douce. Franța l-a adus. Franța l-a dus; Sergiu Grossu, Jertfa părintelui Calciu; Radu Budișteanu, Genocidul; Horia Stamatu, La o nouă "întemeiere românească"; Al. Gregorian, Panteonul dela Italica,- în "Cuvântul Românesc", Nov. 83.-
- Aurel Șeitan, O crimă comunistă obișnuită (uciderea lui Eugen Hătegan); Ioan Ovidiu Borcea, La moartea lupului (Gr. Dumitrescu); J. Teodorescu-Făget, Proces verbal de deschiaburire,- în "România Democrată", Woodside, Nov. 83.-
- Vasile Militaru, La groapa lui Sâmbotin,- în "Libertatea", N. York, Sept. 83; Ion Ghica, Amintiri din pribegie; Vasile Posteuca, Desgroparea Căpitanului,- în "Libertatea", Nov. 1983.-
- A. Soljenitsyne, L'impérialisme communiste, în "Catacombes", Paris, Iunie 83.-
- Doru Novacovici, Rusificarea forțată a Basarabiei și a Bucovinei de Nord, în "Dialog", Frankfurt, Oct. 83.- Am avea însă o rectificare de făcut: Din ținuturile răpite României, au fost atașate Ucrainei nu numai sudul Basarabiei și nordul Bucovinei, ci și nordul Basarabiei, cu Hotinul, și ținutul Herța din Moldova.-
- Rodica Dordea, Poșta redacției, în "New York Spectator", nr. 7.-
- I. V. Emilian, Așteptând urmarea și finalul (cu acute considerații de politică mondială); Grigore Dumitrescu (necrolog); Români despre care nu se mai știe nimic (e vorba de frații din ținutul Herța, dispăruți fără urmă în imensitățile Rusiei); Die Rumänen und die Belagerung Wiens 1683; Sava Gârleanu, Reportaj din Basarabia; Traian Rovinaru, Nimic nou la "Free Europe"; M. Tudoran, Dumnealui po-căitul Lev Kopelev,- în "Stindardul", Nov. 1983.-
- Constantin Mares, Vocea patriotului prezidențiale; Mihai Korne, Notre politique de l'Europe globale,- în "Lupta", Paris, 7 Dec. 1983.-
- Ion I. Brătianu, Contribuția lui Ion C. Brătianu la revoluția pașoptistă din Țara Românească și cugetările sale despre această revoluție, având în anexă arborele genealogic al familiei Brătianu (întocmit de G. D. Florescu și Dan Cernovodeanu), familie care a dat Țării 4 prim-miniștri și numeroși miniștri, deputați și senatori. Cartea poate fi procurată, cu 50 de franci, la editura Laumond (care a tipărit-o), 65 rue du Fbg. Saint Denis, Paris 75010,- sau, cu 16 mărci, la editura Ion Dumitru, Siegfriedstrasse 3 - 8000 München 40 (Germania).
- Nicolae Lupan, Pretext; Iosif Ioachim, Noutăți din Nord, Sud, West și... Rest,- în "Curentul", München, Oct. 1983.-
- Radu Budișteanu, Scrisoare deschisă domnului George Bush, vice-președinte al Statelor Unite ale Americii; Ștefan Ailincăi, Născocitorul,- în "C. R.", Dec. 83.-
- Sorin Petcu, Cu adevărat, mare este taina creștinătății; Sava Gârleanu, Biserica Aromânilor din Bitolia; D. E. P., Răstălmăcind Scripturile; dr. Alexandru Micle, Din trecutul Românilor din Ardealul de Nord sub ocupația maghiară, între 30 August 1940 și 23 August 1944,- în "Zori de Zi", Freiburg, Dec. 1983.-
- Grațian Radu, Cazu cu năcazu Prea Sfințitului Valerian D. Trifa, Jackson, Dec. 83.
- Aurel Șeitan, Amintiri dela Canalul Morții; Take Ionescu, "Dușmanul natural",- în "România Democrată", Woodside, Dec. 1983.-
- Dr. Ioan Dan, Sărbătoarea Crăciunului; P. S. Arhiepiscop Traian Crișan și Nicolae Cârjă: Cuvântări la consacrarea P. S. Vasile Pușcas,- în "Acțiunea Românească", New York, Ian.-Dec. 1983.-
- CRI, publicație în română și franceză a Centrului Român de Informare (13 bis, rue de l'Eglise, 92200 Neuilly sur Seine), care a luat ființă la Paris pentru studierea problemelor contestației și exilului românesc, cu extragerea celor mai arzătoare dintre ele și prezentarea lor presei, instituțiilor și persoanelor ce pot contribui la rezolvarea lor. Numărul pe Septembrie e consacrat în exclusivitate eliberării preotului Gh. Calciu-Dumitreasa.- Tel. 747.07.57.-
- Centrul Român American de Studii și Documentare, răsărit acum vreo zece ani pe lângă Episcopia Română Ortodoxă liberă din America, a scos acum un "Information Bulletin", pentru a arăta "cine suntem, de unde și de ce am plecat, ce am câștigat și ce am pierdut în lumea nouă și cum ne-am manifestat ca grup și ca indivizi". Toți cei din afara României "avem ceva în comun: deștărarea, trăirea între streini, dragostea față de țara de origine și interesul viu în destinul ei", scrie I. P. S. Valerian Trifa.-
- Theodor Andrica, "American Romanian Review" (17313 Puritas Ave, Cleveland/Ohio 44135): o bună revistă pentru Românii americani cari nu știu românește.-

- Propunându-și să contribuie la întărirea conștiinței naționale și la unirea Românilor în vederea salvării Țării de sub ocupația rusească, editura CORESI publică tot ce poate servi acestor înalte scopuri - și mai ales lucrările menite a ține vie în conștiințe crunta dramă a Neamului Românesc. Au apărut deja:

1. "Persecuția Bisericii Creștine din România", de Cicerone Ionițoiu. O lucrare de 150 de pagini conținând, pe lângă text, fotografii foarte valoroase, cum și numele a 400 slujitori ai Cuvântului Domnului cari au cunoscut lagărele comuniste de exterminare. Costă 20 de mărci, sau echivalentul lor.

2. "Morminte fără cruce", vol. II (perioada 1949-1954), de Cicerone Ionițoiu. O carte de peste 500 de pagini și 120 de fotografii ale deținuților politici din România. Un adevărat album al luptei de rezistență contra ocupantului sovietic, cu mii de nume și toate lagărele de exterminare; fiecare va întâlni aci nume de rude și prieteni, - pentru că n'a existat familie românească să nu fi cunoscut urgia comunistă. Costul volumului: 35 de mărci.

3. "Cartea Neagră a României" (1944-1983), cu date succinte despre România, de la origină la ocuparea rusească, și lungi liste de deținuți, pe categorii: universitari, arhieriei, miniștri, generali, cum și liste de schingiuitori și locuri de tortură. Broșura, ieșită de "Anul deținutului politic român" și întocmită de Comitetul pentru apărarea deținuților politici români (Ionițoiu, Radina, Ovidiu Borcea, N. Evolceanu, Vladimir Boutny), e tipărită în limbile română, franceză și engleză și costă numai 5 mărci; de aceea am sugera celor ce vor să facă un bun serviciu cauzei naționale, prin difuzarea ei în țările în care se vorbesc aceste limbi, s'o comande în stocuri.

4. "În ghiarele securității", de Gheorghe Mazilu. Încă o mărturie care, în cele 220 de pagini ale sale, sugerează groaza, cu înscenările de procese pe bază de tortură și declarații mincinoase ale securiștilor, totul concurând la animalizarea omului și din care nu scapi, dacă ai noroc, decât luându-ți lumea'n cap. Costul, 25 de mărci.

5. Calendarul pe 1984, întocmit de vicarul Episcopiei Europei Centrale, părintele protopop D. Em. Popa: o cărțuție în veche formă bisericească, alternând roșul cu negrul, cu mănăstirea lui Manole pe copertă, iar înăuntru vechile rândueli, calendarul sfinților având în față, la fiecare lună, calendarul nostru românesc. Costul, numai 5 mărci (dar se pare că deja s'a epuizat).

6. "Contra propagandei maghiare", de Vasile Coman, prefată de M. F. Enescu, cu conținut de mare actualitate. Autorul, bun cunoscător al ungerilor și al limbii lor, descrie în amănunt mentalitatea acestora, mlădioasă la strâmtoare, orgolioasă până la provocare când le convine, brutală până la cruzime când au puterea. Cartea analizează, în 100 de pagini, "purtarea maghiarilor în aceste ipostaze". Costul, numai 15 mărci. Adică, prețul de cost - ca, de altfel, și al celorlalte opere menționate: căci editura CORESI nu urmărește câștiguri materiale, ci servirea intereselor vitale românești; echipa ei de lucru prestează în bună parte o muncă voluntară, fără nicio retribuție.

7. "Drumul crucii", de Aurel State, cu prefată de Remus Radina. E itinerariul unui tânăr voluntar din războiul desrobirii Basarabiei și Bucovinei, înfățișat în trei faze consecutive: luptele din Crimeea și Kuban, prizonieratul în Rusia și închisorile, în continuare, din patria-mumă (devenită între timp ciumă). Costul volumului prim: 35 de mărci.

În Germania, cărțile se pot comanda la tipografia CORESI: Kronenmattenstr. 6, 7800 Freiburg, tel. 0761/77375; achitarea, fie la tipografie, fie la Sparkasse Freiburg, Konto 2024383; în Franța, la d-na Gabriela Ionițoiu, 48 rue Wattignies, 75012 Paris; în Statele Unite, la dl Ion Ovidiu Borcea, 25-02 Steinway St., ap. 4B, ASTORIA / N.Y. 11103 New York.

Editura mai are sub tipar: M. F. Enescu, Itinerar în timpuri grele; Cașin Popescu, Podurile peste Istru din primul mileniu a. Cr.; Vasile Florea, Sub jug strein; Horățiu Comănicu, În lupta Neamului; Luca Arbore, Balada fratelui ucis de frate; Denise Pop-Câmpeanu, Se vêtir quand, pourquoi, comment: en Roumanie, hier et aujourd'hui; Vasile Gurău, Zâmbete printre lacrimi; Ioan Ștefancu, Fericirea furată; V. Coman, Istoria cântecului național; A. Al. Bidian, Poezii. - - - - -

Herausgeber und für den Inhalt verantwortlich: Dr. Petre Vălimăreanu

7800 Freiburg - Münchhofstr. 12 - Germania

Contribuțiile la VATRA se pot trimite la Öffentliche Sparkasse, Konto 1264443, 7800 Freiburg (Germania); la C.C. Postale 43327006 Roma; Crédit Lyonnais, 33 Bd. Barbès, 75018 Paris, Konto 731101 Z (numai virament). Sau direct la redacție, prin cek ori mandat poștal. -